

LA VIDA
ESPiritual
1961

59964
+

MILOSTI POLNE
BOŽIČNE PRAZNIKE
IN
BLAGOSLOVLJENO
NOVO LETO
ŽELI
VSEM SODELAVCEM
IN
BRALCEM

„Duhovno živiljenje“

D II 59964

PD 602/1962

Med nami je trideseti letnik

„Duhovno življenje“, verska revija Slovencev izven domovine, je vstopilo v 30. leto svojega življenja. Trideset let se že tiska v Buenos Airesu. Trideset let obiskuje rojake po Argentini, po vsem svetu, dá sem in tja tudi v domovini.

Revijo je ustanovil danes že rajni g. Jože Kastelic, prvi izseljenski duhovnik v Argentini. 28. maja 1933 je izšla prva številka pod imenom: „Moje versko življenje“. V začetku še ni bila samostojna revija. Bila je le priloga „Slovenskega tednika“. Naslov: „Moje versko življenje“ se je kmalu zatem spremenilo v „Naše duhovno življenje“. Izhajalo je v 500 izvodih, v časopisni obliki, na 4 straneh.

V marcu 1936 je prevzel uredniške posle g. Janez Hldnik, ki je pravkar prišel iz domovine. Upravo so vodile slovenske šolske sestre na Paternalu.

Leta 1949 je „Duhovno življenje“ sprejelo novo obliko. Poglobilo je svojo vsebino, omejilo se je le na versko področje. Njegov izdajatelj je postal konzorcij pod vodstvom g. Janeza Hladnika. Uredniške posle pa so prevzeli: Hladnik, Orehar in Lenček C. M.

Za prvo, na novo urejeno številko, je napisal uvodne besede škof dr. Gregorij Rožman. Glase se: „List „Duhovno življenje“ vam hoče pomagati, da pri vsem delu v poklicu, pri skrbeh za življenje na tem svetu ne pozabite in ne zanemarite duhovnega življenja in skrbi za svoje duše, ki so neumrljive. Največja in najpotrebnejša modrost je, tako skrbeti in delati za to življenje, da obenem tudi večno življenje dosežemo.“

Skofove misli so postale temeljni kamen vsemu poznejšemu izdajanju in urejanju. Revijo od leta 1950 izdaja konzorcij, ki mu predseduje direktor Anton Orehar. Uredništvo pa se je pogosto menjalo. Letnika 1950 in 1951 je uredil g. Lado Lenček, C. M.; letnik 1952 sta pripravila prelat dr. Odar in Lado Lenček, C. M.

Nov korak pa je nastopila revija v letu 1953. Spremenila se je po obliki, po vsebini pa se čimbolj prilagodila razmeram. Urejeval jo je od leta 1953 do 1959 Jože Jurak. Ob strani mu je stal uredniški odbor, ki sta ga vodila najprej rajni prelat dr. Odar do svoje smrti 20. maja 1953, dr. Gnidovec pa do konca leta 1957. Od leta 1960 dalje urejuje revijo odbor, ki ga vodi dr. Alojzij Starec.

Med nami je tako trideseti letnik. Bog daj, da bi bil lep, dober kot kruh, vsem dobrodošel prijatelj. Da bo to res, ga vsi podprimo, z njim sodelujmo, vnemo berimo. Ob koncu leta pa njegovih 880 strani zvežimo in postavimo v domače knjižnice, da bo še dolga desetletja pričal o verski in narodni zavednosti Slovencev izven domovine.

A. S.

Enaindvajseti vesoljni cekveni zbor ima vse polno nalog. Ene zadevajo nekrščanski svet, druge nekatoliški, tretje pa segajo v Cerkev samo. Katere so te naloge, pred katerimi stoji koncil, nam kaže pričujoči članek.

Naloge Cerkve ob vesoljnem zboru

Namen II. vatikonskega koncila je, da se Cerkev čim bolje pripravi na velike naloge, ki jih ji nalaga njen trenutni položaj v svetu. Te naloge nam lepo predstavijo naslednji trije odnosi Cerkve: Cerkev do nekrščanskega sveta, Cerkev in krščanska edinost, problemi v Cerkvi sami.

NEKRŠČANSKI SVET

Cerkev mora oznaniti Kristusov evangelij vsemu človeštvu. A kako velik je še del človeštva, ki ne pozna krščanstva, in še manj jih je v pravi Cerkvi Kristusovi. Nekako 500 milijonov je danes katoličanov; kakih 2500 milijonov ostalega prebivalstva zemlje so še zunaj prave Kristusove Cerkve in velika večina njih ne pozna pravega Boga.

Človeštvo danes hitro narašča, tako da govorimo o današnji „demografski eksploziji“. Misijonski uspehi Cerkve te rasti sorazmerno še daleč ne dosegaajo; kljub razvoju in rasti Cerkve glede na rast celotnega človeštva tedaj ne napreduje, ampak zaostaja.

Dalje ob splošnem silnem razvoju danes vstajajo mladi narodi Afrike in se oglašajo stari narodi Azije. V današ-

njem svetu se ti vedno bolj uveljavljajo in se postavljajo v ostro nasprotje proti evropskemu „zapadnjaštvu“; v to pogosto vključujejo tudi krščanstvo in Cerkev.

Res se je med temi narodi krščanstvo včasih širilo obenem s kolonialno oblastjo; danes je mnogim obenem s kolonializmom postalo tudi krščanstvo tuje in ga gledajo sovražno, kar zelo ovira njegovo širjenje med temi narodi. Narodi se osamosvajajo, kolonializem umira, krščanstvo je pri širjenju vezano le na svoje sile. To more imeti tudi ugodne posledice pri njegovem širjenju v svetu. Danes Cerkev hitro predaja vodstvo v misijonih, ki so ga imeli tujci, domači hierarhiji.

Krščanstvo prihaja med te narode še vedno v pretežno evropski, zapadni in deloma latinski obliki in jim zato ostaja tuje. Mnogi, zlasti pri narodih, ki imajo svojo staro kulturo, kot n. pr. Kitajci, si žele svojemu narodnemu značaju bolj primerne oblike liturgije, glede jezika in obredov in liturgičnih posebnosti; žele si, da bi se jim Kristusov nauk in Kristusova milost delila v njim primerni obliki, kot se je že v prvih stoletjih krščanstvo prilagodilo v zunanji obliki zapadnemu človeku za njega pokristjanjenje.

Večkrat je pri teh narodih odpor ne proti krščanstvu kot takemu, ampak bolj proti tuji obliki, tuji kulturi, ki se jim po njih mišljenju s krščanstvom vsiljuje. Poiskati primerno obliko, da bi čutili krščanstvo, Cerkev, kot nekaj

svojega, domačega, bi moglo pomeniti osnovno neslutnih bodočih misijonskih uspehov. Cerkev bi pa tako v sebi odprla vrata prvinam drugih kultur in bi v tej pestrosti ob enoti iste vere in življenja milosti in apostolske oblasti še bolj zablestela njena vesoljna edinost. Ta namreč ne pomeni uniformiranja, ampak različnost in pestrost v harmonični enoti.

LOČENI KRISTJANI

Vzhodni krščanski narodi, ki iskreno časte Kristusa in njegov_o Mater, so po razkolu ločeni od prave Kristusove Cerkve. Do tega so pripeljali bolj kulturni in politični razlogi kot pa verski. Zedinjenja z rimsko Cerkvijo se večkrat boje, ker vidijo v tem nevarnost za svoje verske vrednote, ki ustrezajo njihovi duševnosti in jih je ustvarila davna tradicija. Imajo svoje liturgične obrede, v svojih jezikih, svoj pravni in disciplinarni red, hierarhijo z davnimi pravicami in privilegiji že izza časa pred ločitvijo od latinske Cerkve. Zedinjenja se boje, ker mislijo, da je vse to v nevarnosti in bo „rimski centralizem“ vse to latiniziral,

in se sklicujejo na primere iz zgodovine, ki da to dokazujejo.

Razumeti moramo mišljenje teh narodov, pridobiti si njihovo zaupanje, zavarovati njih posebnosti tudi na verskem področju, kjer gre zgolj za oblike človeškega izvora. To bo šele dalo trdno podlago za uspehe v prizadevanju za zedinjenje.

Glede tega smo danes zelo napredovali. Med krščanskimi skupinami se kaže vedno bolj živa želja po zedinjenju, čeprav še ne vidimo jasno načina, kako naj bi se na strogo verskem, dogmatičnem področju zaradi medsebojnih današnjih razlik zedinjenje izvedlo. Kaže se pa vedno več medsebojne naklonjenosti, zanimanja in razumevanja, želja po čim tesnejšem sodelovanju, če ni mogoče na strogo verskem področju, pa drugače: karitativno, socialno, kulturno itd.

Za katoliško Cerkev je ta želja dragocena in Cerkev vedno pozorneje odstranjuje v sebi vse, kar bi ločene odbijalo; prizadeva si nasprotno za vse, kar bi jih privabljal, da bi v Cerkvi čutili svoj dom, razumevajočo mater in ne mačeho.

Koncilski očetje gredo na zborovanje vesoljnega cerkvenega zbora

dojništva krajevnemu skofu, da bi tako bolj učinkovito služilo duhovnemu oblikovanju njegove škofije.

Ta poudarek oblasti škofov tudi ne vodi nujno v partikularizem, kot bi se morda vsiljeval ugovor. Zakaj obenem opozarjajo na univerzalni vidik, ki ga vsebuje pravo pojmovanje škofovske oblasti, ko ustvarja globoko zavest solidarne odgovornosti vseh škofov za vesoljno Cerkev. Zanj o ni odgovoren le papež, ampak tudi ves zbor škofov, kot naslednik zbora apostolov. Ta zavest bo močan nagib, da bodo posamezne škofije pomagale, bodisi z duhovniki in apostolskimi delavci, bodisi gmotno, drugim cerkvenih pokrajinam, ki so glede tega v stiski.

Večji poudarek oblasti škofov bi tudi odstranil vsaj navidezno podlago očitkom pravoslavnih kristjanov, da papeštvu v rimski Cerkvi uničuje božjo

oblast škofov. To bi nas približalo pravoslavnim, kot bi nas večje upoštevanje laišta v Cerkvi približalo protestantom, seveda ne v zmoti, ampak v pristnih krščanskih prvinah, ki nas morejo združevati.

*

„Danes je človeštvo v silnih pretresih in doživlja izredne spremembe. Ko družba gre novemu redu nasproti. Cerkev čakajo težke in važne naloge,“ govori sedanji sv. oče, ko sklicuje novi koncil (bula Humanae salutis 1962).

Omenili smo le nekaj velikih nalog, ki Cerkev danes pred njimi stoji in o njih strokovnjaki mnogo razpravljajo. To so le glavni vidiki, ki obsegajo vse polno podrobnih vprašanj in nalog, ki se stavijo Cerkvi ob II. vatikanskem cerkvenem zboru.

Dr. Franc Guidovec

DESET KOMISIJ NA VESOLJNEM ZBORU.

KOMISIJA ZA VERO IN NRAVNOST. šteje 25 članov. Po narodnosti: 4 iz Italije; 3 iz ZDA; 3 iz Kanade; 2 iz Jugoslavije; 2 iz španije; po eden pa iz Irske, Libanona, Švice, Nemčije, Francije, Avstrije, Holandije, Brazilije, Belgije, Paname in Filipinov.

KOMISIJA ZA ŠKOFIJE IN VODSTVO ŠKOFIJ. šteje 25 članov. Po narodnosti: 5 iz Italije, 3 iz ZDA, 2 iz Indije, 2 iz španije, 2 iz Francije, po eden pa iz Japonske, Birmanije, Sirije, Madagaskarja, Nemčije, Irske, Anglije, Mehike, Kanade, Argentine in Kolumbije.

KOMISIJA ZA DISCIPLINO. šteje 25 članov. Po narodnosti: 4 iz Italije, 3 iz ZDA, po dva iz španije, Francije in Nemčije. Po eden pa iz Cejlona, Vietnama, Čila, Mehike, Kube, Argentine, Luksemburga, Kanade, Urugvaja, Belgije, Brazilije in Portugalske.

KOMISIJA ZA REDOVNIKE. šteje 25 članov. Po narodnosti: 4 iz Italije, 3 iz Nemčije in iz Francije, dva iz ZDA, po eden pa iz Konga, Švice, Malake, Litve, Begije, Španije, Peruja, Anglije, Ekvadorja, Kanade, Japonske in Avstralije.

KOMISIJA ZA ZAKRAMENTE. šteje 25 članov. Po narodnosti: 6 iz Italije, 3 iz Francije, 2 iz ZDA in Japonske; po eden pa iz Libanona, Tailandije, Dominikanske republike, Španije, Nemčije, Švice, Kanade, Brazilije, Venezuele, Konga, Paragvaja in Avstralije.

KOMISIJA ZA LITURGIJO. šteje 25 članov. Po narodnosti: 5 iz Italije, po 3 iz Francije in Španije, 2 iz Nemčije. Po eden pa iz: Holandije, Bolivije, Avstrije, Belgije, Anglije, ZDA, Indonezije, Konga, Jugoslavije, Argentine, Poljske in Kanade.

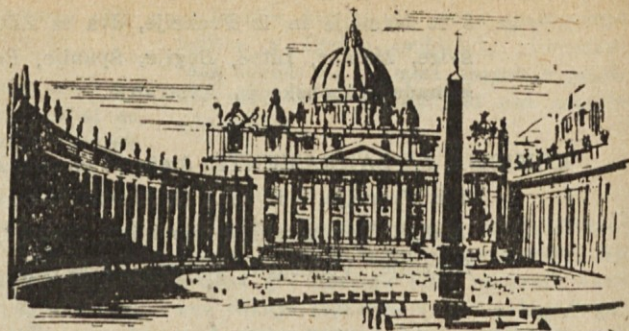
KOMISIJA ZA UNIVERZE IN SEMENIŠČA. šteje 25 članov. Po narodnosti: 5 iz Italije, po dva iz Brazilije, ZDA, Španije, Kanade in Francije. Po eden iz Portugalske, Avstralije, Kolmbije, Čila, Nemčije, Belgije, Poljske, Paragvaja, Južne Afrike in Mehike.

KOMISIJA ZA VZHODNE CERKVE. šteje 25 članov. Po narodnosti: 3 iz Italije, po 2 iz Egipta, Libanona, Sirije, Indije, Grčije, ZDA; po eden pa iz: Jordanije, Iraka, Abesinije, Nemčije, Poljske, Jugoslavije, Brazilije, Argentine, Španije in Holandije.

KOMISIJA ZA MISIJONE. šteje 25 članov. Po narodnosti: 3 iz Italije, po 2 iz Francije in Španije. Po eden pa iz Portugalske, Pakistana, Marfila, Vietnama, Indonezije, Formoze, Kanade, Tanganjike, ZDA, Srednje Afrike, Mehike, Kitajske, Tunisa, Brazilije, Guatemale, Indije in Belgije.

KOMISIJA ZA LAIČNI APOSTOLAT, TISK, FILM, RADIO IN TV. šteje 25 članov. Po narodnosti: 5 iz Italije, 3 iz Poljske, po dva iz Francije in Čila; po eden pa iz Čehoslovaške, Indije, Nemčije, Bolivije, Španije, Avstrije, ZDA, Anglije, Sirije, Holandije, Brazilije, Tanganjike in Formoze.

KAKO POTEKA KONCIL

PRESEDSTVENI ODBOR VESOLJ- NEGA CERKVENEGA ZBORA

Člani tega odbora so kardinali: Ev-
gen Tisserant, dekan kard. zbora, Fran-
coz, star 78 let; Ahil Liénart, škof v Li-
lle, Francoz, star 78 let; Ignacij Ta-
ppouni, antiohijski in sirski patriarh,
rojen v Iraku, star 83 let; Tomaž Gil-
roy, nadškof v Sidneyu, Avstralec, 66
let; Franc Spellman, nadškof v New
Yorku, Severnoamerikanec, star 73 let;
Henrik Plá y Deniel, nadškof v Toledu,
Španec, star 86 let; Jožef Frings, nad-
škof v Kölnu, Nmec, star 75 let; Er-
nest Ruffini, nadškof v Palermu, Ita-
lijan, star 74 let; Anton Caggiano, nad-
škof v Buenos Airesu, Argentinec, star
73 let; Bernard Alfrink, nadškof v
Utrechtu, Nizozemec, star 62 let. Za
glavnega tajnika cerkvenega zbora pa
je bil imenovan msgr. Pericle Felici,
naslovni nadškof, Italijan.

FILM O CERKVENEM ZBORU

Italijanski filmski zavod je poveril
M. Antonu Petrucciju, ki je bil ravnatelj
mednarodne kinomatografske raz-
stave v Benetkah, nalogo, naj izdela
film o II. vatikanskem vesoljnem cer-
kvenem zboru. Besedilo zanj je napisal
pisatelj Diego Fabbri. Sodelovalo je

tudi mnogo drugih katoliških pisateljev,
med katerimi sta Franc Mauriac in Da-
nijel Rops.

IZREDNA POSLANIŠTVA NA VE- VESOLJNEM CERKV. ZBORU

Slovesne otvoritve II. vatikanskega
vesoljnega cerkvenega zbora se je ude-
ležilo 85 izrednih državnih poslaništev
in mednarodnih zastopstev. Vsi deli
sveta so poslali svoje zastopnike, le iz
dežel pod komunistično oblastjo ni bilo
nikogar.

POSLANSTVO ANGLIKANSKE CER- KVE NA CERKVENEM ZBORU

Na provincialni sinodi, ki je bila v
zadnjem času v glavnem mestu angle-
ške Guayane, so škofje, duhovniki in
laiki, zastopniki vseh škofij angleške
Zahodne Indije sklenili, da bodo poobla-
stili katoliškega škofa v Georgetownu,
msgr. Riharda L. Guillya, jezuita, da
bo nesel njihovo poslanico s čestitkami,
na II. vatikanski vesoljni cerkveni zbor.
V tej svoji poslanici izjavlja anglikan-
ska cerkev, da bo vztrajno molila, da bi
Sveti Duh uresničil prošnjo našega Go-
spoda, da bi bili vsi eno. Na povabilo
anglikanskega dekana v Georgetownu
je katoliški škof iz Georgetowna msgr.
Guilly govoril v anglikanski stolnici an-

glikanski organizaciji mož o II. vaticanskem vesoljnem cerkvenem zboru.

UMRLO JE 28 SODELAVCEV PRI PRIPRAVAH CERKV. ZBORA

Od začetka priprav na vesoljni cerkveni zbor (od binkošti do 6. septembra 1962, ko je papež določil dan, na katerega se bo začel), je umrlo 28 oseb, ki so uradno sodelovale pri pripravah na vesoljni cerkveni zbor. Med temi osebami so bili člani in svetovalci različnih odborov ali tajništev in še drugi sodelavci. Med njimi je 8 kardinalov, 8 škofov, 4 prelati in 8 redovnikov.

EVANGELJSKA KNJIGA NA ČELU CERKVENEGA ZBORA

Evangeljska knjiga, ki je ves čas na oltarju, dokler trajajo seje vesoljnega cerkvenega zбора, je star rokopis, ki ima 225 pergamentnih listov. Knjiga je od 23. junija 1667 lastnina Svete stolice. Tedaj jo je mamreč občinski svet iz Urbina podaril njej. Celotno delo je izvršil Matej de Contugi. Slike štirih evangelistov pa sta napravila Viljem Girardi in Franc de Russi iz ferarske šole.

PODTAJNIKI VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA

Vatikansko državno tajništvo je poročalo, da je sveti oče imenoval za podtajnike II. vaticanskega cerkvenega zбора: Kazimirja Morcillo Gonzáles, nadškofa v Zaragozi (Španija); Janeza Villot, naslovnega pomožnega nadškofa s pravico nasledstva nadškofa v Lyonu (Francija); Janeza Jožefa Krol, nadškofa v Filadelfiji (ZDA), in Viljema Kemf, škofa v Limburgu (Nemčija).

UDELEŽENCI OTVORITVE VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA

Pri slovesni otvoritvi II. vaticanskega vesoljnega cerkvenega zбора v vaticanski baziliki 11. oktobra popoldne

je bilo navzočih: 81 kardinalov, 2.700 nadškofov, škofov in drugih dostojanstvenikov iz vsega sveta; predsednik italijanske vlade in več članov raznih vladarskih družin; izredni zastopniki držav; opazovalci in zastopniki najrazličnejših protestantskih cerkva, pravoslavne vere in drugih nekatoliških krščanskih cerkva.

ZASTOPNIKOV MOLČEČE CERKVE NI NA CERKVENEM ZBORU

Ko so zvonovi naznanjali svetu radostno vest, da se je v Rimu začel vesoljni cerkveni zbor, je motila to veselje bridka odsotnost, toda ne ločenih bratov, ampak tistih cerkvenih dostojanstvenikov, ki so na oni strani železne zavese. Število tistih, ki niso mogli priti, ker so jim to prepovedali komunistični oblastniki, še ni natančno ugotovljeno. Iz dežel, ki so pod komunistično oblastjo, je prišlo morda samo okoli 100 prelatov. Priti bi jih moralo mnogo več.

Iz Albanije ni dveh škofov. Na Kitajskem je 138 škofij; 38 jih je brez škofa; 48 jih je izgnanih. Izmed teh je večina na cerkvenem zboru. Vendar je še vedno 8 pravih kitajskih škofov v ječi. Nekateri škofije pa vodijo škofje, ki niso bili veljavno posvečeni. — Sev. Koreja je vikariat, ki je prazen. Apostolskega vikarja so izgnali. — V Litvaniji je edini škof še vedno v ječi. — V Romuniji je bila katoliška Cerkev bizantinskega obreda 1948 uradno prepovedana. Dva prava škofa bizantinskega obreda ne moreta izvrševati svoje službe. Tudi nobenega škofa latinskega obreda ni več v tej deželi. — Na čehoslovaškem ne more noben pravi škof opravljati svoje službe. Trije so v ječi, dva pa „ovirana“ v službi. Pomožni škof iz Prešova za bizantince je v zavetišču za umobolne zaradi tega, ker

so z njim grdo postopali. — V Ukrajini je ostal en sam škof, pa je še ta zaprt. — S Kube poleg drugih manjka kardinal Arteaga, ki se je zatekel na neko poslaništvo. Pa še mnogo drugih je, ki imajo v Rimu pripravljene svoje sedeže, pa so prazni, ker niso mogli priti.

ZASTOPNIKI RUSKEGA PRAVOSLAVJA V RIMU

Vitali Borovoi in Vladimir Kotliarov, ki sta rusko pravoslavno cerkev zastopala na svetovnem zborovanju cerkva v Ženevi in podravatelj poslanstva ruske pravoslavne cerkve v Jeruzalemu so prišli z letalom iz Moskve v Rim.

RUSKA ODLOČITEV JE PRESENETILA GRKE

Odločitev ruskega patriarha v Moskvi, da je poslal opazovalce na II. vatikanski cerkveni zbor, je zelo presenetila grškega pravoslavnega patriarha v Carigradu. Zastopnik tega patriarha je izjavil: „Preden smo odpovedali svoje zastopstvo na cerkvenem zboru, smo se prej posvetovali s samostojnimi cerkvami, kakor je to vedno naša navada. Patriarhu v Moskvi smo poslali eno pismo in dve brzojavki, da bi nam povedal svoje stališče o opazovalcih na vesoljnem cerkvenem zboru. Patriarh v Moskvi je potrdil prejem pisma in prve brzojavke, vendar nam ni sporočil svojega mnenja o tem. Zato smo poslali drugo brzojavko, s katero smo ga prosili, naj nam jasno pove svoje mnenje. Moskovski patriarh nam je potem dne 7. oktobra brzojavil: „Ne moremo vam sporočiti ničesar novega.“ Zato nas je odločitev moskovskega patriarha zelo presenetila. Omenjeni zastopnik grškega pravoslavnega patriarha je potem še dodal, da kljub tej odločitvi ruske pravoslavne cerkve oni ne morejo spreminiti odločitve, s katero so zavrnilo po-

vabilo Svete stolice, naj pošljejo opazovalce na vesoljni cerkveni zbor.

PETI GLAVNI PODTAJNIK VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA

Sveti oče je imenoval za podtajnika vesoljnega cerkvenega zbora msgr. Filipa Nabaa, nadškofa v Beirutu in Gibailu za Melkite. Pravilnik koncila govori samo o dveh podtajnikih. Vendar, ker se tajniško delo vedno bolj množi, je sveti oče smatraj za potrebno, da je poleg dveh podtajnikov imenoval še tri podtajnike. Tako jih je zdaj pet. Njihova naloga je, da sodelujejo z glavnim tajništvom na njegovih različnih področjih.

IZJAVE RUSKIH OPAZOVALCEV IN ZASTOPNIKOV

Višji cerkveni predstojnik Vitali Borovoi, opazovalec in zastopnik ruske pravoslavne cerkve na vesoljnem cerkvenem zboru je izjavil italijanskim časnikarjem: „Zdi se, da vsi očetje vesoljnega cerkvenega zbora slede povabilu papeža Janeza XXIII., naj delajo za mir in krščansko edinost.“

Arhimandrit Vladimir Kotliarov, ki je prav tako opazovalec in zastopnik moskovskega patriarhata, pa je izjavil, da je dolžnost vse opazovalcev nekakšnih krščanskih ver spremljati delo vesoljnega cerkvenega zbora z duhom spoštovanja brez vsakih pripomb. Oba ruska duhovnika želita, da bi bila njuna navzočnost v Rimu v blagor in pomoč pravoslavnim vernikom vseh samostojnih cerkva. — Isti dan je prišel v Rim tudi dr. Nikolaj Anfiniguenov, tajnik zastopstva moskovskega patriarhata v svetovnem svetu cerkva. Videli so ga v družbi ruskih pravoslavnih duhovnikov. Dokler bosta višji cerkveni predstojnik Borovoi in arhimandrit Kotliarov v Rimu, jima bo za tolmača.

U R A S K U K A V I C O

Živel je mož, ki je znal narediti vse, karkoli mu je prišlo na misel: znal je sešiti obleko in čevlje, zgnesti vrč in stešati sod, sezidati peč in zaklati prašiča.

Nekoč se je zahotelo temu možu, da bi imel na steni svoje sobe uro s kukavico. In jo že začel sestavljati. Posrečilo se mu je, kot vse drugo. Kukavico je prav lepo poslikal, da je je bil vesel, kadar je ob uri pokukala iz hišice in zakukala.

Zgodilo se pa je, da se je nekaj v uri polomilo in kukavica je začela prihajati iz hišice in kukati, kadar se ji je zljubilo. Ob uri je ni bilo, nekaj časa za tem pa je prišla; namesto da bi zakukala petkrat, je zakukala desetkrat, namesto enkrat dvanajstkrat. Mož je začel stvarco popravljati. Nekaj časa je služila, potem je pa spet začela peti po svoje.

Možu je bilo neke noči dosti. Zagrabil je stvarco in jo vrgel v ogenj. Tam je žalostno še zadnjikrat zakukala, potem je pa ni bilo več. Hudo je bilo možu za najljubšo stvar, ki si jo je naredil, a več mu je bilo za mirno življenje v domu, kakor za neubogljivo kukavico.

Mož je imel prav. Uro z vsem mehanizmom je naredil zase, da bo njemu služila, ne da mu bo življenje otežkočevala. Prav neumen bi bil, ko bi s svojo spretnostjo sam sebi življenje težil. Saj to bi se reklo, sebi v skledo pljuvati. Kakor mu je bilo težko, pustiti ljubko stvarco, tako je pa le bil vesel, da je poslej imel red in mir v hiši. On je gospodar, njemu naj stvari služijo, in ne da bi se moral on prilagojevati njih muham.

Bog je človeka ustvaril zase. Saj Gospodar vesoljstva ni mogel ravnati drugače. On je Bog, stvari so stvari. Stvari naj služijo njemu. Kako naj bi Bog služil ubogim stvarcem, ki jih je ustvaril?

Najvišje, kar more človek storiti, je služba Bogu. Natančno vršenje božje volje. Tudi vse versko življenje mora biti le služba Bogu. Res pa je: kolikor bolj se nekdo posveti, bolj služi Bogu.

br

Kristusov prihod na svet je poln velikih skrivnosti. Skrivnostno je bilo spočetje, skrivnostno rojstvo, skrivnostna je bila njegova mladost. Poglavljanje v te skrivnosti privede človeka do vere in ljubezni v učlovečenega Sinu božjega, ki so ga sodobniki klicali za tesarjevega sina.

TESARJEV SIN

O Jezusovem rojstvu in detinstvu poročata dva evangelista, sveti Matej in sveti Luka. Njuni poročili se na zanimiv način med seboj razlikujeta: pri Luku stoji ob božjem Detetu Marija, pri Mateju je ob njem — sveti Jožef. Luka govori bolj o Sinu Marijinem, Matej bolj o „sinu tesarjevem.“

Razumljiva je ta razlika. Sveti Luka piše svoj evangelij za bivše pogane, sveti Matej ima pred očmi predvsem Jude.

JEZUS — OD SVETEGA DUHA SPOČET

Že v rodovniku (1,16) se je Matej dotaknil vprašanja, v kakem odnosu stoji sveti Jožef do Jezusovega človeškega porekla. Tam je namignil, da je Jožef sicer mož Marijin, da pa ni sodeloval pri Jezusovem spočetju. Širša javnost zato seveda ni vedela. Zato so Jude imeli Jezusa za Jožefovega sina.

Toda koristi stvari in resnice zahtevajo, da se skrivnost o Jezusovem spočetju razkrije. To stori evangelist tukaj. Svoje poročilo začinja zaradi tega z besedami: „Z rojstvom Jezusa Kristusa pa je bilo tako“ (1, 18). Matej ugotavlja: „Ko je bila njegova mati Marija zaročena z Jožefom, je bila preden sta prišla skupaj, noseča od Sve-

tega Duha“ (1, 18). Nato opisuje, kako je Bog sam posegel v težki notranji konflikt, ki je vsled tega zaradi nepoznanja stvari — nastal v duši pravičnega Jožefa. Po svojem angelu sporoči Bog Jožefu, da je Marija spočela od Svetega Duha in da bo rodila „sina, ki bo odrešil vse ljudstvo od njegovih grehov“ (121). To je pomirilo Jožefa. Vzel je Marijo k sebi in „živel je z njo deliško, dokler ni rodila sina prvorojenca, in dal mu je ime Jezus.“

Jezus je bil torej spočet od Svetega Duha. To se je zgodilo, ker je tako napovedal že 700 let poprej prerok Izaija: „Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami (Mt 1, 23; ef. Iz 7, 14).

V BETLEHEMU ROJEN

Jožef in Marija sta imela svoj dom v Nazaretu. V Nazaretu je angel označil Mariji, da bo ostala mati sinu božjega. V Nazaretu je imel Jožef svojo delavnico. Tu je trpel tihe muke ko je opazil, da je njegova zaročena žena noseča, pa ni mogel verjeti, da mu je postala nezvesta. V Nazaretu bi torej mogli verovati, pa so se prepirali med seboj. Zmerjali so ga z Galilejcem in Samarijanom. Spraševali so se: „Menda vendar Kristus ne pride iz

Galileje. Ali ne pravi pismo, da pride Kristus iz Davidovega rodu in iz mesta Betlehema, kjer je bil David?“ (Jn 7, 41-42).

Ali so ljudje ob času Jezusovega javnega delovanja res bili prepričani o njem, da je rojen v Nazaretu in ne v Betlehemu? Kako so se mogli pozabiti nenavadni dogodki za časa njegovega rojstva? To bi ne bilo nič čudnega. Po tridesetih letih se tudi take stvari pozabijo. In če ne, sled za čudežnim otrokom v Betlehemu se je zdela izbrisana. Saj je otrok vendar padel pod mečem Herodovih vojakov in njegovi starši so brez sledu izginiti neznano kam...

Morda je sveta družina o vsem tem molčala. Vsekakor pa je sveti Matej mnenja, da je treba tudi to zadevo razčistiti. Jezus je bil rojen v Betlehemu! Takrat so prišli v Jeruzalem modri iz Vzhoda. Prestrašeni kralj Herod je tedaj sklical judovske pismouke in sine-

driste, da mu pojasnijo, kje ima biti rojen objubljeni Mesija. In pismarji niso bili niti najmanj v zadregi. Sveto pismo je v tem oziru tako jasno. Zlahkoto so dali odgovor: „V Betlehemu v Judeji, tako je namreč pisano v preroku ...“ (2, 5; Mih 5, 1).

Na Jezusu se je torej tudi ta preokba izpolnila. On ni bil samo iz rodu Davidovega, ampak je tudi v Davidovem mestu prišel na svet.

Kako načrtno zлага Matej svoje dokaze o Jezusovem mesijanskem dostojanstvu: iz rodu Davidovega je, od Device je bil spočet, v Betlehemu je rojen... Vse to je bilo naprej določeno in povedano. Od koga? Ne od ljudi, ampak od Boga, ki piše svetovno zgodovino in vodi tek njenih dogodkov.

MODRI SE MU POKLONIJO

Med čudovitimi naključji, ki so se dogodila ob Jezusovem rojstvu, pa je

tudi prihod skrivnostnih oseb z „Vzhoda“. Matej ni smatral za potrebno, da nam pojasni, odkod so prišli ti možje, koliko jih je bilo in kaj so prav za prav bili. Vsa njegova pozornost je obrnjena na presenetljivo vprašanje, s katerim so se ustavili v Jeruzalemu: „Kje je judovski kralj, ki je rojen? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Vzhodu in smo se mu prišli poklonit“

Prišli so se poklonit novorojenemu judovskemu kralju. To je jedro vse zgodbe o modrih, vse drugo je samo okvir. Ni važno vprašanja, kaj in kakšna je bila zvezda, ki se jim je prikazala na Vzhodu in potem spet na poti iz Jeruzalema v Betlehem. Važnejše je, kako so si mogli pojav zvezde tolmočiti kot znamenje, da se je rodil „judovski kralj“. Judeja je imela svojega kralja. Že štiri desetletja je tu vladal Herod. Na rojstvo kakega njegovega sina modri pač niso mislili, sicer bi se bili napotili tako k njemu. Ni šlo za običajnega kralja, šlo je za — mesijanskega kralja! To je tudi Herod takoj razumel in ves Jeruzalem z njim. To dokazuje tudi obnašanje modrih: ko so našli Dete in njegovo Mater, „so padli predenj in ga molili...“ (2, 11).

Kot učeni zvezdogledi so modri lahko marsikaj stuhtali in prišli na originalne misli. Tudi pojav zvezde skušajo celo mnogi katoliški razlagavci razložiti naravno. Kljub temu nosi vsa zgodba pečat nadnaravnosti. Duh božji veje, kjer hoče, in veje, kakor hoče. Lahko se vse zdi kakor naravno in vendar je v teh gibih in skladih narave prst božji, ki zлага naravne dogodke in drobce v smiselno enoto, kakor zлага umetnik barve, da z njimi napiše — brez besed — svojo pesem, svoj tekst. Komur je dano, ta bo razumel. Vera je božji dar videnja, ki se ne da kupiti za denar.

Poganski modrijani so našli pot k Jezusu. Judovski modrijani — pismouki — pa, ki so tako virtuožno pojasnili kralju Herodu, kje mora priti na svet Mesija, so obsedeli doma. Vse njihovo poznanje svetega pisma jim ni nič pomagalo. Tudi če bi kateri izmed njih pospremil svoje jutrovske kolege iz Jeruzalema do Betlehema, prav gotovo ne bi z njimi pokleknil pred revnim Detetom in njegovo Materjo. Zakaj sramoval bi se takega kralja, kakor so se ga sramovali pismarji in farizeji pozneje...

HEROD GA PREGANJA

Kralja Heroda dobro poznamo. Zgodovina mu je dala naslov „Veliki“. Res je mnogo dela, gradil in zidal. Še danes se vidijo v Palestini sledovi njegove gradbene delavnosti in podjetnosti. Toda „večji“ ko v tem je bil v svojih zlodejstvih.

Herod je bil zvit, prekanjen lisjak, požrešen in krvoločan kakor volk. Ko so prišli modri v Jeruzalem, je bil po letih že star, zato tudi star lisjak in star volk. Matej pravi, da se je „ustrahil“, ko je zvedel, po kaj so prišli jutrovskega učenjaki v Jeruzalem. Njihovo zadevo je vzel zelo resno. Vedel je za judovsko mesijansko pričevanje, čeprav svetega pisma po vsej priliki ni mnogo čital. Dal si je sklicati judovski sinedrij, „vse velike duhovnike in pismouke“. Imel je takoj svoj načrt. Igral bo najprej lisjaka. Ko bo vse lepo preračunano, vse narejeno, da pride na sled novorojenemu „judovskemu kralju“, tedaj bo nastopil in svoje opravil — volk.

Toda niti lisjak niti volk ni prekanil Boga. Modri so bili v spanju opomnjeni, naj se ne vračajo k Herodu (2, 12). Herod pa je bil kljub „prevari“ modrih prepričan, da mu Dete ne bo

ušlo. Dal je znano povelje za pomor vseh dečkov v Betlehemu in okolici, „dvoletnih in mlajših“. Toda uštel se je tudi pri tem.

BEG V EGIPT

Isto noč, ko so modri odrinili „po drugi poti v svojo deželo“ (2,12), se je prikazal angel Gospodov Jožefu v spanju in mu naročil: „Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem“ (2, 13). In Jožef „je vstal, vzal Dete in njegovo Mater še ponoči in se umaknil v Egipt“ (2, 14). „Bil je ondi do Herodove smrti, da se je spolnilo, kar je bil povedal Gospod po preroku, ki pravi: Iz Egipta sem poklical svojega sina“ (2, 15).

Evangelist misli na preroka Ozeja, ki pravi: „Ko je bil Izrael mlad, sem ga ljubil. In iz Egipta sem poklical svojega sina“ (11, 1). Izrael je bil nekoč „deček“ Gospodov. Bog ga je ljubil in ga rešil iz egiptovske sužnosti. Toda že tedaj je mislil na svojega pravega Sina. Štiristo let je bil Izrael, deček, v Egiptu. Dete Jezus samo nekaj mesecev, morda največ eno leto. In vendar je bilo onih štiristo let samo predpoda tega enega leta. Pri Bogu je tišo let kakor en dan...

VRNITEV V NAZARET

Ko je kralj Herod umrl, se angel v spanju prikaže Jožefu v Egiptu in pravi: „Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in pojdi v izraelsko deželo; zakaj pomrli so, kateri so Detetu stregli po življenju“ (2, 19-20). Že četrtrič torej posreduje pri svetem Jožeu angel Gospodov, da mu sporoči božje naredbe. In Jožef „je vstal, vzal Dete in njegovo Mater, in prišel v izraelsko deželo“ (2, 21).

Matej imenuje svetega Jožefa „pravičnega“ (1, 19). V svetopisemskem je-

ziku je to najvišja pohvala. Jožef jo je zaslužil. Bil je res mož po volji božji. Kako fragmentarna so naročila, ki jih prejema! Toda nič ne vprašuje, zakaj in kako. Molče posluša in potem z brezhibno natančnostjo izvrši, korak za korakom, kakor mu je naročeno. To je vzor vere, zvestobe in požrtvovalnosti, ki ne išče v ničemer samega sebe, ampak pozna samo eno: zvesto službo Gospodu.

V Judeji je za Herodom zavladal njegov sin Arhelaj. Ni bil mnogo boljši od svojega očeta. Jožef se je zbal iti nazaj v Betlehem. Zakaj je bil sploh namenjen v Betlehem? Tega ne vemo. Toda njegova bojazen je bila upravičena. „V spanju opomnjen se je umaknil v galilejske kraje. Prišedši tja se je nastanil v mestu, imenovanem Nazaret, da se je izpolnilo, kar so govorili preroki, da bo Nazarečan“ (2, 22-23).

Da, to ima svoj globok smisel. Zato naj se vrne Jezus v Nazaret, da se bo imenoval — sin Davidov. Tu bo čakal in delal kot „sin tesarjev“, kakor bo menil o njem svet, on, ki je v resnici — sin Davidov, Kralj mesijanski!

Po dr. Aleksiču priredil — c.

Narodni običaji so dragoceni zakladi, ki jih moramo ohranjevati iz svoje narodne zavednosti in iz verskega prepričanja. Večkrat so namreč le-ti poseben poudarek slovenskega verskega čustvovanja, ki smo ga dolžni ohraniti, že zato, da nam bo življenje v tujini varovalo vero

SLOVENSKI BOŽIČNI OBIČAJI

Vsak narod ima svoje posebne običaje. Nekateri teh običajev so zelo stari, nastali največkrat med narodom samim; drugi so se večkrat izpreminjali, zavzemali nove svrhe in drugačen pomen. Spet tretje smo Slovenci že pozneje povzeli od sosedov in se jih po tem tudi sami oklenili.

Običaji so lahko delovanje nečesa nestalnega, kar po delovanju nekako premine, dokler se ob podobnih prilikah spet ne ponovi, kot priprava prazničnih jedil, ali pa so delovanje, ki ima služiti trajnosti kot zidava hiše in oprema stanovanja, kar ostane za deset- in stoletja.

Skoraj večina običajev je vezana na cerkveno leto in v tem letu se vrsteče praznike, ki jih je bilo včasih več, četudi že včasih niso bili vsi cerkveno zapovedani kot n. pr. sv. Blaž, sv. Jurij in podobni. Mnogo običajev je v zvezi z letnimi časi, nekateri so pa slučajni ali trajni. Zlasti za običaje, ki so vezani na letne čase, radi trdijo, da izvirajo še iz poganskih časov in da so jih v krščanski dobi prilagodili krščanskim praznikom. Morda je v nekaterih primerih res tako, toda gotovo etnografi (narodopisci) v tem pretiravajo, saj starih poganskih običajev skoraj ne poznamo in so takšna mnenja bolj hipoteze (domneve), napravljene iz za-

drege, ker si etnografi marsikaterega običaja ne znajo drugače razložiti.

Ker smo rekli, da je večina naših običajev verskega, religioznega, krščanskega izvora, bi morali začeti pravzaprav s pričetkom cerkvenega leta, z adventom. Nikakor pa ne moremo samega božičnega praznika izpustiti in ga prihraniti za konec leta, ker so tudi vsi običaji novega leta, sv. Treh kraljev in Svečnice v zvezi z Božičem. Adventni čas pa moramo vendar odložiti za december, ker je dobil pisec nalog od uredništva pisati v letu 1963 o običajih nekako vzporedno z zadevnimi meseci.

Pisati hočemo tako, da se ne bomo ozirali dosti na čisto krajevne razmere, ampak bomo skušali bolj tisto povedati, kar je v bistvu za vse slovensko ozemlje ali vsaj za večje okoliše veljavno. Zaradi drugačnih letnih časov zlasti v Argentini in v Avstraliji marsičesa ne bomo mogli natančno prevzeti po nekdanjih časih v domovini, ampak nekoliko spremenjeno in bomo morali marsikaj sploh opustiti. Toda, kar moremo, to držimo! Domovina v sedanjih razmerah marsikaj opušča, dasi moramo priznati, da študiju slovenske folklore (narodnih običajev) sedanji režim dosti pažnje posveča, pa le tistim običajem, ki z verstvom nimajo pravega stika. Zato jih moramo izseljenci

tem bolj gojiti. Dolžni smo to storiti iz svoje narodne zavednosti, še bolj pa iz verskega prepričanja, saj je narodni običaj dostikrat poseben poudarek slovenskega verskega čustvovanja, ki smo ga dolžni ohraniti, že zato, da nam bo življenje v tujini varovalo vero, kot smo jo bili Slovenci doma vajeni doživljati.

BOŽIČ

Po adventnih pripravah pričaka Slovenec praznik, v katerem podoživlja rojstvo Gospodovo. Ta praznik se v zapadnoevropskem svetu najbolj praznuje. Praznovanje v velikem svetu je pa marsikje bolj družinskega, prijateljskega in celo veseličnega značaja kot pa verskega, kar ume dobro izkoristiti tudi trgovina. Slovenci so pa do zadnjega praznovali Božič kot pravi verski praznik. Čeprav velja cerkvena zapoved prejemanja zakramentov sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa le za Veliko noč, ni bilo skoraj versko čutečega Slovenca, ki ne bi teh zakramentov prejel tudi za Božič. Če je bila to tudi dušna priprava za praznovanje Božiča, je šla istočasno vzporedno zunanja priprava. Čistoča v slovenskih hišah je bila znana. A vsako soboto je sledilo natančnejše pospravljanje, tako zlasti pometanje dvorišča in slično. Za dva največja praznika v letu, za Božič in Veliko noč, je prišlo pa na vrsto temeljito iskanje nesnage in nepotrebnosti po vsej domačiji, pometanje pajčevin ter ureditev in odstranjevanje navlake po skritih koticah; seveda tudi ribanje vseh podov in opreme, pa pomivanje vsakovrstne posode.

JASLICE

Kdaj ravno so se na Slovenskem pojavile jaslice, ne moremo natančno ugotoviti. Toda skoraj povsod so dobile

jaslice prostor v Bohkovem kotu nad mizo, redno v desnem zunanem kotu hiše (stanovanjske sobe). O Bohkovem kotu bomo še drugič enkrat pisali. Križ, ki je tam visel, so včasih dvignili višje ali ga za čas jaslic prestavili drugam, postavim na božično mizo. Redno je bila štalica bolj v ospredju, mesto Betlehem pa v ozadju, kajti jaslice so se razprostirale na gričku, ki je bil ves preprežen z mahovjem. Ker je bil Božič doma pozimi, je bilo treba dostikrat preskrbeti mah že tedne ali mesece prej, ko gozdovi še niso bili pobeljeni s snegom. V starih časih je bil v vsaki vasi vaški podobor, ki je sicer delal Božje Martre in Matere božje za hiše in za krajevna znamenja in ta je rezljal tudi figurice za jaslice. V vsakem kraju je bil pa tudi kakšen ljudski slikar, ki je imel predvsem delo s poslikanjem panjskih končnic. Ta je slikal tudi figurice za jaslice. Ko so se pojavile tiskane vrste figuric, so bile takšne papirnate jaslice skoraj priljubnejše kot plastične. Izstrigli so jih otroci iz tiskane pole ter prilepili figurice na izrezljane deščice ali na lepenco. Vsako figurico so opremili s šilastim podaljškom, da so jo lahko v

Tako so kropili hišne prostore

mah zataknil. Priprave s postavljanjem jaslic so bile včasih precej dolgotrajne in prvenstveno so se z njimi ukvarjali otroci, vštevši domačega pastirja. Luč pri jaslicah sta pa postavila oče ali mati. Brez jaslic katoliška slovenska družina ni bila tudi v mestu ne.

BILJA - 24. grudna

Ta dan je bil doma vedno strogi post, če ni padej ravno na nedeljo. V mnogih krajih so imeli posebne postne obede ali večerje. Poglavitno pažnjo je pa domača mati posvetila mizi v hiši. Ponekod so jo pogrnili, skoraj povsod pa nanjo postavili božični kruh. Pri nas se je imenoval poprtnjak, marsikje ima drugačna imena. Postavljajo marsikje na mizo tudi križ, okras in več hlebcov tega kruha in navadno ga pojedjo ljudje in živina šele o sv. Treh kraljih. Ta obred pozna že koncem 17. stol. Vaivasar. V nekaterih krajih je hodil mizo in sploh hišo blagoslavljat duhovnik, v naših krajih je to opravljal cerkovnik, drugod opravi to zvečer ob kajenju hišni gospodar. Poprtnjak dajo navadno na mizo spet drugi (pred novim letom) in tretji (pred sv. Tremi kralji) sveti večer.

BOŽIČNO DREVO IN BADNJAK

V zadnjih desetletjih se je pri nas vedno bolj udomačevalo božično drevesce. Očividno po nemškem vzoru in zato se je marsikje pojavljal proti njemu odpor, češ slovenske so jaslice, drevesce je pa nemško. Meščanske rodbine so uvedle božično drevesce skoraj vse, postavljale so ga celo na grobe rájnih, zelo se je pa širilo tudi na kmetih. Profesor Grafenauer mi je sicer trdil, da je božično drevo ruskega izvora, odkoder so ga Nemci prevzeli,

vsekakor pa je prišlo k nam iz nemških krajev. Njegov pomen je vsekakor religiozen. V Labudski dolini, v nemškem delu Koroške, sem videl, da so o Božiču vsi oltarji okrašeni z božičnimi drevesci. Na vsaki strani oltarja stoji eno drevesce, včasih prav visoko drevo, okrašeno z obeski, seveda ne s sladkorčki. Sicer se je pa obred tudi drugod po svetu že zelo razširil, pomislimo samo, kakšen razmah je že doživel v času našega bivanja v Argentini. Popolnoma brez slovenske korenine pa božično drevesce ali bolje božična smrečica tudi ni. S smrekovimi vejicami mnogokje krasijo jaslice ali božično mizo s poprtnjakom, v nekaterih krajih so postavljali na mizo poleg poprtnjaka celo smrečico. Odpor proti božičnemu drevescu ni zalegel, saj so ga celo komunisti uvedli kot novoletno jelko. Tudi pesem „Sveta noč, blažena noč“ je očitno nemška, pa je pri nas popolnoma ponarodela.

Mnogokje na Slovenskem (postavim v Beli krajini, na Goriškem, v slovenski Istri) je znan tudi še badnjak, veliko poleno ali štor, ki tli vso božično noč. Ta običaj je zlasti udomačen tudi pri Srbih in se mi čudno vidi, da v času kraljevske Jugoslavije ni bilo poskusa, da bi se na Slovenskem povsod spet vpeljal, zlasti ker se ga je držala tudi jugoslovanska armada. „Običaj“ božičnega drevesa je bil najbrž že preveč splošen. Pač pa skoraj povsod na Slovenskem vso noč sveti po hišah lučka.

BLAGOSLAVLJANJE Z ŽEGNANO VODO IN KADILOM POLNOČNICA

Najsi je prišel že prej duhovnik ali cerkovnik blagoslavljat hišo, zlasti božično mizo, se ob zvonjenju angelskega češčenja poda vsa družina s starši na

čelu blagoslavljat vse prostore domačije. Vse te prostore pokadi hišni oče s kadihom, mati jih pa navadno poškropi z blagoslovljeno vodo. Tudi kašče, hleve in v mnogih krajih še polja in vinograde. Med blagosloavljenjem molijo vse tri dele rožnega venca, če je blagoslavljanje prej pri kraju, se nadaljuje molitev ob mizi pod jaslicami. Včasih je red drugačen; tako na vzhodnem štajerskem mož škropi, mati pa kadi.

Na kadilo dajejo navadno vejice iz velikonočne butare. Ponekod odhajajo iz družinskega sprevoda otresat sadno drevje snega. Molitev vseh treh delov rožnega venca je skoraj po vsej Sloveniji običajna. Ta obred se ponovi na drugi in na tretji sveti večer.

V nekaterih krajih imajo še druge navade, nekatere so bolj vražaste kot pobožne.

Sveti večer od rožnih vencev do poti k polnočnici so Slovenci preživeli po večini v resni zbranosti in ob petju starih božičnih pesmi. Pot k polnočnici je bila slovesna. Saj so že prej in bodo še pozneje hodili v temi v cerkev, toda namesto navadnih svetilk svetijo to noč baklje, četudi niso vedno nujno potrebne. Za čas med polnočnico so veljale včasih razne vraže, da živali govorijo, da mrtvi vstajajo (nemški vpliv), da teče iz studencev zlato in podobno, kar je pa zadnji čas precej potihnilo. Polnočnica je cerkvena božja služba; po njej so legli Slovenci navadno spat. Ponekod so prinesli od polnočnice živini kakšno blagoslovljeno jed; drugod ji na sveti dan dajo boljše krmo, da tudi žival ve, da je Božič.

SVETI DAN

Na sveti dan kot tudi na Veliko nedeljo se ne sme hoditi k sorodnikom in

O božiču je doma zima

prijateljem na obiske, da ne dobiš šila v zadnjico. Pridejo tedaj le po svetu razkropljeni člani družine domov, da skupno praznujejo. Vsaka veselica ta dan je nemogoča.

Verni Sovenci so na sveti dan bili tudi pri treh sv. mašah, poleg pri polnočnici še pri dveh in kjer to ni bilo mogoče, vsaj pri eni še.

Opoldne je seveda bilo boljše kosilo. Mrzli božični čas je ugoden za zakolj prašičev in za pripravo prekajevanja, zato so bile navadno koline na mizi. V vinorodnih krajih je storil ta dan tudi kakšen purman smrt. Potice so za Božič skoraj obvezne. Valvasor pred skoraj tri sto leti točno loči božično potico od velikonočnega kolača. Božična potica je medena, med je pome-

dan z nasekljanimi orehi in včasih so jo nadevali tudi samo z orehi. Med in orehi so bili o Božiču pač še povsod v zalogi. Od počitnice razlikuje Valvasor poprtnjak. V boljših hišah so blagoslavljali jedi duhovniki, drugod pa kmetje sami na vse tri svete večere z blagoslovljeno vodo in kadilom. Na vzhodnem štajerskem je poznan krhljak (Klötzenbrot).

SVETI ŠTEFAN

Sveti Štefan je dan, ko se lahko spet opravljajo obiski. Pri maši so blagoslavljali sol in vodo. Svetnik je na Slovenskem priprošnjik za živino, zlasti za konje. V cerkvah, ki so temu svetniku posvečene, so bila darovanja. Od cerkvenega vodstva so kupovali ljudje lesene in voščene konjičke, ki so jih potem darovali po obhodu okrog oltarja. V konjerejskih krajih so pa jahali gospodarji in fantje pred cerkev, kjer je duhovnik konje blagoslovil. Prirejali so tudi s konji popoldanske izlete. Cerkevni praznik v zadnjem času ni bil več zapovedan, vendar so se ga ljudje zelo držali.

SV. JANEZ EVANGELIST

V vinorodnih krajih so blagoslavljali v cerkev prinešeno vino, tkzv. šentjanževca. Tega so uporabljali zlasti prosoci (snubači) in pri gostivanju, za razne bolezni, za žalost ob smrti domačega, za „rajžo žalostno“, za bolno živino in v podobnih slučajih. V večini slovenskih krajev je to tudi dan menjavanja poslov (hlapcev in dekel) in za posla sploh prost dan, poseben poselski praznik, seveda ne zapovedan. Kjer posli niso dobivali plače na mesec, se jim je ta dan od celega leta izplačala. Zato je bilo na dan sv. Janeza v trgovinah in gostilnah zelo živahno in posli so se po

prepovedanem božičnem času spet radi zavrтели.

· NEDOLŽNI OTROČIČI

To je tepežni dan ali v Prekmurju pаметva. Otroci hodijo s šibami okrog ali vsaj doma domače z njimi pobožajo, voščijo v raznih pesmicah novo leto in želijo razne dobrote, za kar dobijo darila. Ponekod šibajo tudi sadno drevje in živino. Marsikje je postalo šibanje nekaka otročja novoletna koleda. Drugod spet hodijo otroci le po hišah molit in voščiti.

SILVESTROVO IN NOVO LETO

Na Koroškem je šele Silvestrovo dan menjavanja poslov. Večer je pa povsod drugi sveti večer s poprtnjakom na mizi, s škropljenjem in kajenjem ter z mlitvijo vseh treh delov rožnega venca. Poleg tega je to dan novolenih kolednikov. Otroške kolednike imenujejo v Prekmurju polázarje ali polážiče. Je pa drugi sveti večer vendar nekoliko manj slovesen kot prvi. Ponekod vlivajo svinec in imajo tudi drugačne vraže in to ne samo Slovenci, tudi drugi narodi. V naš kraj so jih nekaj zanesli v začetku 1. svetovne vojske rutenski begunci. Čakanje novega leta na kmetih ni tako običajno kot pri meščanih. Na novega leta dan so znane razne vraže z zajemanjem vode iz studenca in metanje denarja vanj. Na splošno pa velja pravilo: kakršen si na novega leta dan, takšen boš vse leto in zato se vsi na praznik dovoljeni opravi prav hitro in točno opravijo.

SVETI TRIJE KRALJI

Večer pred tem praznikom je tretji sveti večer, ko se ponovijo spet škropljenje z blagoslovljeno vodo, kajenje in

molitev vseh treh rožnih vencev. Med blagoslovitvenim obhodom se navadno na hišna vrata napišejo med križi začetnice imen svetih Kraljev in letnica tekočega leta. Pred paznikom ni zapovedan post, toda postenje „h Kraljem“ je po ljudskem mnenju zelo koristno. Je po ljudskem mnenju zelo koristno, ker pridejo kralji povedat, če bo kdo tisto leto umrl, se pravi, da človek za sluti svojo bližnjo smrt in se lahko nanjo pripravi. Omenil sem že

kolednike,

pa jih šele tu malo bolj opišem, ker so se koledniki, otroci, oblečeni v svete tri kralje najbolj ohranili. Kot piše Valvasor, so bili v njegovem času, v drugi polovici 17. stol., koledniki nekakšni odposlanci cerkvenih ključarjev, ki so hodili okrog prepevat in nabirat prispevke, katere so uporabili izključno za nabavo cerkvenih potrebščin, zlasti sveč. Sveče so obesili na nekakšno stojalo v krogu, stojalo so okinčali še z raznimi obeski. Pričeli so hoditi ti koledniki okrog že kmalu po sv. Miklavžu. Na novega leta dan in na praznik sv. Treh kraljev so šli koledniki v cerkev k darovanju. Na Svečnico so pa nesli v cerkev slovesno svoj vošččenjak, pozneje je pa sledila zabava. Če so dosti nabrali, naslednje leto niso šli koletovat in so v svojem okolišu napravili prostor za kolednike iz drugih krajev.

Poročila izpred dobrih sto let nazaj pa že govorijo o dvojnih kolednikih; poleg cerkvenih, ki so bili takrat navadno cerkveni pevci, tudi že o posvetnih. In

ti posvetni so se ohranili do zadnjega časa. Zdaj so bili to večinoma otroci, oblečeni v bele dolge srajce s papirnatiimi zlatimi kronami na glavah. Prvi je nosil zvezdo, drugi malho, tretji, navadno črni zamorec, pa puščico za denar. Prepevali so božične, posebno trikraljske pesmi in nabirali milodare. Ne trdim sicer, da niso bili posvetni, trikraljski koledniki nastopali tudi že v Valvasorjevih časih, a gotovo niso bili zanj toliko pomembni kot cerkveni.

Na praznik sv. Treh kraljev so navadno zaužili tudi šele poprtnjak, ljudje in živina.

SREDOZIMCI

To so svetniki od praznika sv. Treh kraljev do Svečnice; njihovi godovi so po večini soprazniki. Najbolj znani so:

Sv. Anton puščavnik, 17. prosinca, s prašičkom kot priprošnjik za živino in posebno za prašiče. Ta dan hodijo radi k maši v njemu posvečene cerkve.

Sv. Neža, 21. prosinca, je priprošnjica za jagnjeta, pa tudi za kuretino.

Sv. Pavla Spreobrnenje, 25. prosinca. Takole ljudska pesem ta praznik označi:

O svetem Pav

je vse zrz mav,

še ogenj u peč',

če ne b' kuru krog njega.

A pravijo tudi, da Pavlovo Spreobrnenje zimo na goru spravi, da se torej zima od doline poslavlja.

Bo še prihodnjič.

M. MAROLT

„Sveta vera bodi nam luč! Kdor izgubi premoženje, izgubi veliko. Kdor izgubi dobro ime, izgubi še več. Kdor pa izgubi vero, izgubi vse, nje-mu ugane luč sredi temne noči“ — Anton Martin Slomšek.

GLAS

IZ

RIMA

SOCIALNE POSLEDICE RADIJA IN TELEVIZIJE

Nihče ne more dandanes zanikati vpliva, ki ga imata radio in televizija na sodobno človeštvo. To ne samo radi stika z vsemi stanovi in sloji prebivalstva, radi vsakemu razumljivega jezika, ampak radi novih odnosov med različnimi skupinami ljudi, ki jih ustvarjajo ta tehnična sredstva, ne glede na njihov kulturni, socialni, gospodarski, moralni in verski položaj. Cerkev visoko ceni ta tehnična sredstva napredka, želi pa, da bi služila za nravni in verski dvig človeštva, da bi le to lažje doseglo cilj, ki nam ga je določila božja Previdnost. Zato bi naj v prvi vrsti služila vzgoji na vseh področjih človekovega udejstvovanja. Privatniki in država, vsi ki imajo v rokah ta mogočna sredstva za širjenje idej, imajo veliko moralno odgovornost, katere ne morejo nikoli prezreti. (Kardinal A. G. Cognani v pismu predsedniku italijanskih socialnih tednov kardinalu G. Sirlju, 15. 9. 1962.)

VESOLJNI CERKVENI ZBOR JE VELIKA PESEM RESNICE

Vesoljni cerkveni zbor bo združil vse duše, ki služijo resnici, apostolskemu delu in si prizadevajo za mir. Zanj

se zanimajo vsi stanovi in narodi. Posebno je še razveseljivo zanimanje mladine, ki je pokazala, da zna ceniti potrebe duha, ni odsotna od potreb človeštva ter išče rešitve težavam naših dni. Napredek na vseh področjih človekovega udejstvovanja in v vseh deželah sveta da upati, da bo sedanja mladina dočakala boljše bodočnost kot prejšnje generacije. Ni vse še jasno, so še oblaki na nebu, saj svet ni bil nikoli brez težav, toda zemlja rodi več sadov in sinovi človeškega rodu so boljše hranjeni, zato dvigajo svoje oči k Očetu v nebesih z molitvijo, ki jo je On učil. Zato mora biti mladina vedno pripravljena na naloge, ki jih ji je določila božja Previdnost. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru mladini iz nemškega mesta Kölna dne 16. 9. 1962.)

SODELUJMO Z MILOSTJO!

Vzgoja mladine je vedno težka naloga. Po pravici jo imenujemo umetnost vseh umetnosti. Še večja pa je naloga in umetnost, če se gre za vzgojo duhovniškega naraščaja, bodočih duhovnikov. Ta naloga se pa zmore na vseh področjih, če se prosi za milost Gospoda in se z njo sodeluje. Le tako se morejo zmagati vse težave, izberejo prava sredstva in pot. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru spiritualom semenišč dne 9. 9. 1962.)

NALOGI IN DOLŽNOSTI

KATOLIŠKIH UČITELJEV

Veliko in težko je poslanstvo katoliškega učitelja. Za njihov delo jim veliko dolgujejo starši, Cerkev in država. Vedno pa je treba stremeti za izpopolnitvijo. Postaviti se je treba v službo ljubezni, v kateri naj najde izraz delo vsakega dne. Veliko se more za-

upati v milost in pomoč božjo. Nadnaravno življenje je velikega pomena, ker ne bogati samo vsakega osebno, ampak se prenaša tudi na okolico, na učence. Stalno se je treba strokovno izpopolnjevati in v dobrem prilagoditi potrebam časa. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru katoliškim učiteljem Italije 22. 9. 1962.)

ZA SVOBODO CERKVE NI DOVOLJ SAMO SVOBODA BOGOSLUŽJA

Dobro in zlo bosta vedno obstajala na svetu. Vsak ima svobodno voljo, da se odloči za dobro ali zlo. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da bo končna zmaga tistih, ki zvesto sledijo Kristusu in Njegovi Cerkvi. Cerkev je luč Kristusova na zemlji, zato je tudi luč človeštva. Zato mora imeti toliko svobode v svojem delovanju, da bo ta luč dosegla vse, posameznike in narode. Svet potrebuje Kristusa in Cerkev ga mora posredovati svetu. Nihče je pri tem ne sme ovirati in omejiti njeno delo za izvrševanje bogoslužja. Tudi to hoče povedati svetu vesoljni cerkveni zbor, ki je resnično veselje vesoljne Cerkve. (Sv. oče Janez XXIII. v radijski poslanici svetu 11. 9. 1962.)

BOLJŠE ŽIVLJENJE KMEČKEMU LJUDSTVU

Veliko se je že storilo za izboljšanje življenjskih pogojev industrijskega delavstva. To je že v veliki meri soudeleženo na sadovih sodobnega naredka. Ni pa tako s kmečkim ljudstvom. V nekaterih krajih, predvsem izključno poljedelskih, pa ta napredek ni dosegel, niti nima tvornih sredstev, da bi se jih poslužil. Tako stojimo pred novo vrsto socialnega vprašanja, ki zahteva nujne rešitve. Poljedelstvo je odločilni činitelj

v socialnem življenju, zato se mu mora posvečati velika skrb. Podvzeti se morajo odločilni ukrepi, da se poljedelstvo tako organizira in gospodarsko tako dvigne, da bo kmečko ljudstvo doseglo času odgovarjajočo življenjsko raven, kot to uči okrožnica Mati in učiteljica. (Državni tajnik kardinal Cicognani v pismu predsedniku španskih socialnih tednov, dne 9. 6. 1962.)

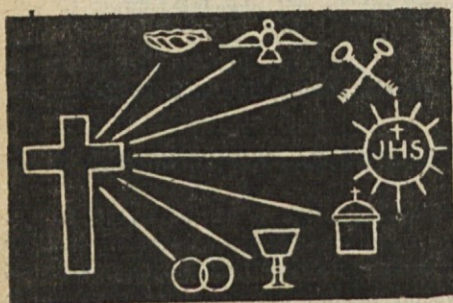
PROSIMO ZA USPEH ZBORA

Veliko moramo moliti za uspeh vesoljnega cerkvenega zbora. V molitev moramo položiti vsa naša upanja. Z vsemi našimi prošnjami se zatečimo k Mariji, naši materi, ki je poleg Kristusa vredna našega zaupanja. Prosimo jo, da bi cerkveni zbor prinesel zaželjene sadove, ki so resnica, pravica in mir, ki sloni na dobroti in ljubezni. (Sv. oče Janez XXIII. v nagovoru vernikom v baziliki Kraljice angelov 9. 9. 1962.)

DUŠA EVROPSKEGA GIBANJA

Evropa išče sodelovanja in združitve. Že pokojni papež Pij XII. je rekel, je treba začeti z delom. Danes je to delo realnost in vsak dan vidimo njegove uspehe. Evropa, ki se gradi, hoče biti skupnost oseb in ljudstev, njihovo delo za skupno dobro vseh. Ustvariti se hoče mednarodna skupnost, ki bi naj zagotovila mir in boljše življenjske pogoje. V vseh teh ustanovah pa mora biti priznan Bog kot najvišji zakonodajavec človeštva. To bo večkrat težko, ker se srečujejo ljudje različnih ideologij, vendar to priznanje mora biti duša vsega gibanja. (Državni tajnik kardinal Cicognani predsedniku francoskih socialnih tednov 17. 7. 1962.)

Sedmero svetih zakramentov v resnici najpopolneje odgovarja časom
in potrebam našega duhovnega življenja in razvoja
na naši zemeljski poti

STUDENCI ŽIVE VODE

Zastrmljeni in zasanjani smo otroci poslušali pravljico o živi vodi. Daleč nekje, v deveti deželi, za deveto goro izvira čudežni studenec. Težka in nevarna je pot, ki vodi do njega, a kdor srečno doseže svoj cilj, so mu vsi napor bogato poplačani. Z živo vodo si okrepi utrujeno telo, vseh boleznij je po njej rešen, celo smrti se mu ni treba več bati, ker mu bo čudežna voda za vedno ohranjala življenje...

Ali ni v tej pravljici skrito hrepenenje vseh ljudi po zdravju, po sreči, po nesmrtnosti? Bolezni in nesreče in smrt so za nas grenke stvari. Kako

lepo bi bilo, ko bi življenje na zemlji potekalo brez njih. Vemo, da je bil tak prvotni božji načrt glede človeka. Po grehu prvih staršev je bila zemeljska sreča zapravljena za vse, ostal pa je njen spomin, ostalo hrepenenje po oni prvi, zlati dobi človeštva, ki pesnik Ovid o njej poje.

Vsi vemo, da se ta prva sreča ne bo več vrnila na zemljo, kljub vsemu prizadevanju človeškega rodu. Zemlja je po grehu postala dolina solza. A v to dolino solza (v ta kraj našega izgnanstva je posijala luč božjega usmiljenja. Bog Sin, druga božja Oseba, je postal človek, da bi nas s svojo smrtjo na križu odrešil in večno zveličal. In glejte, ob njegovi smrti na Kalvariji je stara pravljica o živi vodi v madnarnem redu postala resnica. Ko je Kristus na križu umrl, je rimski vojak s sulico prebodel njegovo stran in iz odprtega srca je pritekla kri in voda. Cerkevni očetje vidijo v tem podobo svetih zakramentov, ki so kot studenci žive vode pritekli iz Odrešenikove strani. Zakramenti so v polnem pomenu besede studenci življenja. Vanje je božji Zveličar zaklenil vse milosti odrešenja, ki nam jih je s svojo smrtjo na križu zaslužil. Krščansko življenje se vzdržuje po zakramentih in le v njih moči moremo iti proti deželi živih, kjer ni več solza, ne bolečine, ne smrti. Zaradi tega mora biti v nas vedno živo zanimanje za svete zakramente in živo tudi hrepenenje po njih prejemanju. Temu namenu naj služijo naša letošnja premišljevanja, v katerih bomo znova

odkrili neskončno božjo ljubezen in usmiljenje, po drugi strani pa tudi odgovornosti in dolžnosti, ki nam jih krščansko življenje nalaga.

KAJ SO ZAKRAMENTI?

Iz katekizma vemo, da so zakramenti vidna in podelivna znamenja nevidne milosti, ki jih je ustanovil Jezus Kristus, v naše posvečenje in zveličanje.

Bogastvo milosti, ki ga je Jezus zaslužil s svojo odrešilno smrtjo, je neskončno veliko. Zadostuje popolnoma in čez mero za posvečenje in zveličanje vseh ljudi. Studenec milosti, ki je privrel iz odprtega Jezusovega srca, se ne izčrpa in ne usahne. Po vsem svetu se razliva v sedmih čudovitih potokih, in ljudje, ki so blage volje, se v njih poživljajo, očiščujejo, posvečujejo. Milosti pa so nevidni, nadnaravni božji darovi, ki jih s čuti ne moremo dojeti. Ker si pa naše srce le želi neke gotovosti glede našega notranjega stanja, je dobri Zveličar v svoji ljubezni tako uredil, da se nam nevidne milosti v svetih zakramentih dele na viden način. On, ki je vse milosti zaslužil in je zato njih neomejen gospodar, jih je navezal na vidna, našim čutom dostopna znamenja, kakor odgovarjajo naši naravi, ki le po čutih spoznava in dojema. Tako se pri krstu z obilivanjem vode naznanja očiščenje in posvečenje duše in se podobno pri ostalih zakramentih z gotovimi zunanjimi znamenji izpriča dotok božje milosti v dušo vernih prejemnikov. Božja milost je, kot vemo, dvojne vrste: posvečujoča in dejanska. Prva nas posveti v otroke božje, nas stori deležne božje narave in dediče nebes; dejanska milost pa je nadnaravna božja pomoč za spolnjevanje krščanskih dolžnosti. Učinkovi-

tost zakramentov ne zavisi od delivca. Milosti, ki so z zakramenti združene, pridejo v dušo vrednega prejemnika vselej in gotovo, naj bi bil tudi delivec svetih zakramentov nevreden. Milosti svetih zakramentov pridejo naravnost od Jezusa Kristusa, ki se pri delu našega posvečenja poslužuje zakramentalnih znamenj in delivcev le kot zunanjih sredstev. Zakramenti, po Kristusu ustanovljeni, so in ostanejo Kristusova dejanja. Po njih Kristus nadaljuje svoje najvišje in večno duhovništvo. Kdor torej prejme kak zakrament pod pogoji, ki jih je določil Kristus, ali v moči njegovega pooblaščenja sveta Cerkve, prejme zakramentalne milosti z nezmotno gotovostjo, in to celo med razkolniki in krivoverci, ki so zakramente nepokvarjene ohranili. Lepo pravi glede tega sveti Ambrož: „Mi smo le služabniki, zakramenti pa so Kristusovi. Podelitev božjih milosti ne pride iz človeških moči, ampak od Gospoda.“

ŠTEVILO SEDEM

Jezus Kristus je ustanovil in svoji Cerkvi zapustil sedem svetih zakramentov: krst, birmo, sveto Rešnje Telo, pokora, maziljenje, mašniško posvečenje in zakon. Tako nezmotno uči cerkveni nauk.

Zakaj neki je zakramentov sedem? Ali bi ne mogel biti samo eden, kakor je eden Kristus in edinstvena njegova odrešilna smrt? V odgovor ne moremo reči nič drugega kot to, da je bila taka Kristusova volja. On je Gospod milosti in Gospod zakramentov, on je tako določil, ki je naš Stvarnik in Odrešenik in kot tak najgloblje pozna naše potrebe. Temu odgovoru lahko dodamo, da ima število sedem v svetem pismu prav posebno in skrivnostno vlogo. Se-

dem je tedenskih dni, ki jih je Bog določil ob ustvarjenju sveta; sedem je darov Svetega Duha; sedmerokrak je bil svečnik v tempeljskem svetišču; sedem je nadangelov, ki stoje pred božjim prestolom v nebesih; in tam je tudi božji Odrešenik v svoji slavi, sedi, sredi sedmerih svečnikov in drži v svoji desnici sedem zvezd, kakor ga je videl sveti Janez v Skrivnem razodetju (prim. 1 pge). Tako in še v mnogih drugih slučajih srečujemo sveto število sedem v božjem razodetju in nauku.

POSAMEZNI ZAKRAMENTI

Sedmero svetih zakramentov pa tudi v resnici najpopolneje odgovarja časom in potrebam našega duhovnega življenja in razvoja na naši zemeljski poti; po njih je hotel Gospod Jezus posvetiti vse naše življenje, od začetka do konca. Sveti krst je naše duhovno rojstvo. Ja zakrament našega otroštva. Prejme se samo enkrat, kakor se človek samo enkrat rodi na svet. Je prvi v naravnem redu in najbolj potreben. Po njem vstopi človek v sveto Cerkev, kakor po naravnem rojstvu postane član rodne družine in narodne skupnosti. Je predpogoj za prejem drugih zakramentov, kakor je rojstvo predpogoj za vsa dejanja življenja. Po rojstvu se otrok razvija, raste in krepi, da postane sposoben za življenjsko borbo. V duhovnem življenju je sveta birma zakrament moči in okrepiteve. Po želji Cerkve naj se prejme v mladosti. Tudi birma se prejme samo enkrat v življenju, kakor le enkrat po telesu doraste in dozori. V dnevnem življenju potrebuje človek hrane, da si vzdržuje telesno moč in zdravje. Hrana naših duš je sveto. Rešnje Telo, naš nadnaravni, nebeški, vsakdanji kruh, dostopen vsaki starosti in vsem stano-

vom. Je to najsvetejši od vseh zakramentov, ker ni samo vir milosti, ampak je v njem pričujoč sam Gospod milosti, Jezus Kristus. V teku življenja nas napadajo razne bolezni, za katere moramo iskati zdravnika in zdravila. V duhovnem življenju so grehi naše bolezni, zdravilo zanje pa zakrament svete pokore, ki nam ozdravlja in celi dušne rane, vrača izgubljene moči in celo samo nadnaravno življenje, ako smo ga nesrečni izgubili s smrtnim grehom. Vsi ljudje smo umrljivi po izvirnem grehu in moramo biti pripravljene na smrt. Vemo, da se bo s smrtno uro odločila naša večna usoda. Za srečno zadnjo uro nas pripravi sveto maziljenje, zakrament za težko bolne kristjane, ki pa često, ako je to dobro, za našo dušo, vrne celo telesno zdravje. Ti peteri zakramenti imajo bolj osebni pomen in namen. Ker pa smo v življenju člani človeške družbe, v kateri so potrebni oblastniki, ki nas vladajo in vodijo, je Jezus tudi Cerkvi poskrbel za vladarje in vodnike naših duš, po zakramentu svetega reda ali mašniško posvečenje. Je to zakrament za one, ki se čutijo poklicani od Boga za božjo službo in se prejme v zreli dobi, po dolgi pripravi in zrelem preudarku. Tudi ta zakrament se prejme samo enkrat v življenju, zakaj posvetitev Bogu, enkrat sklenjena, je nepreklicljiva. V življenju človeške družbe je neobhodno potrebna njena ohranitev in množitev. Za to skrbijo zakonci, ki se združujejo v prvi vrsti v ta namen, da dajo in vzgajajo družbi novih članov. Gospod Jezus pa je krščanski zakon povzdignil v čast svetega zakramenta, ki zakonce potrjuje v dobrem, jih varuje hudega in jim pomaga pri spolnjenanju ne lahkih stanovskih dolžnosti.

Tako je torej božji Zveličar s sedmerimi zakramenti poskrbel za vse ča-

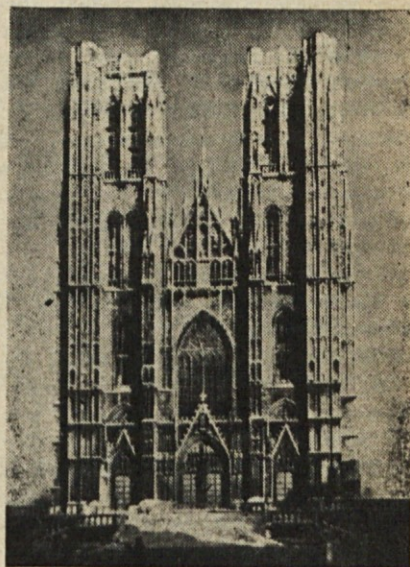
se, okolnosti in potrebe našega duhovnega življenja, ki se gradi na naravnem in je z njim neločljivo združeno.

ZAKRAMENTI IN SVETA CERKEV

Kristus zakramentov ni zaupal množicam, ampak svojim apostolom in po njih Cerkvi. Ona naj jih varuje in ohranja kot dragocen zaklad, ona naj jih deli ljudem, ki jih žele in so jih vredni, zakaj nevesta Kristusova je duhovna mati človeštva. Vedno in v vsem velja slovita beseda svetega škofa in mučenca Ciprijana, da „nihče ne more imeti Boga za očeta, ako nima Cerkev za mater.“

Kot edina vauhinja in delivka svetih zakramentov Cerkev z nezmotno oblastjo sodi, kakšni so pogoji, pod katerimi se zakramenti morejo veljavno in vredno prejemati. Ona razsoja v dvomih, ki se glede tega porajajo. Oblast svete Cerkve glede zakramentov gre še dalje: ona določa, v moči oblasti, ki jo je od Kristusa prejela, svete obrede, s katerimi se zakramenti delijo. Delivci zakramentov so služabniki Cerkve in samo v zvezi z njo lahko veljavno vršijo to sveto službo. Ta zveza s Cerkvijo, neobhodno potrebna za veljavnost zakramentov, je delivčev namen: storiti to in tako, kakor to dela Cerkev. Brez tega namena je vsak zakrament neveljaven. Ima pa tak namen lahko tudi razkolnik, krivoverec, odpadnik, da v slučaju krsta celo nevernik. Ker so zakramenti ustanova božje usmiljene ljubezni, se Gospod Bog često zadovolji tudi z najrahljšo zvezo delivca s sveto Cerkvijo. Zadostuje, da na zunaj izvrši zakramentalni obred vsaj bistveno tako, kakor to dela Cerkev. Vrhovni varuhi in delivci zakramentov so papeži in škofje kot pra-

vi nasledniki apostolov. Duhovniki so v svoji službi samo njihovi pomočniki. Cerkvena oblast določa pogoje, pod katerimi se duhovnikom da pooblaščenje za delitev zakramentov. V navadnih razmerah imajo vsi duhovniki pooblaščenje za krst, sveto Rešnje Telo, pokoro in sveto maziljenje, oni, ki so na župniji tudi za blagoslov zakoncev. Zakrament svetega krsta, neobhodno potreben za zveličanje, podeli lahko v sili vsak človek, da le ima za to iskren in resen namen. Zakrament svetega zakona, ki si ga pred pooblaščenim služabnikom Cerkve podelita zakonec sama, je veljaven tudi med ločenimi brati, ako je bil sklenjen z resnim namenom. Vsak zakon, sklenjen med kristjani, je zakrament, pravi cerkveni zakonik (kan. 1012). Zakrament svetega reda ali mašniškega posvečenja je vedno vezan na škofovo oblast. Zakrament sve-

Stolnica v Bruslju

te birme pa morejo s posebnim papeškim dovoljenjem deliti tudi navadni duhovniki, kakor se to često vidi tu, v Argentini in gotovo tudi drugod po svetu. Razlog za tako dovoljenje je razsežnost škofij in s tem pretežka obremenitev krajevnih škofov.

Zakramenti, sveti Cerkvi po Kristusu izročeni v varstvo in oskrbo, so ti isti temelji, ki na njih sveta Cerkev stoji in iz njih živi. Sveti Tomaž glede tega pravi: „Po svetih zakramentih, ki so pritekli iz odprte strani križanega Kristusa, je bila ustanovljena Kristusova Cerkev.“

Po zakramentih se Cerkev tudi svetu predstavlja in javlja. Najvišje in največičastnejše dejanje cerkvenega življenja je sveta maša, pri kateri se posvečujeta kruh in vino in se naš Gospod Jezus Kristus Bogu daruje za odpuščanje naših grehov. Pred božjim oltarjem se zato krščanski verniki zberejo ob nedeljah in praznikih, združeni v družinski skupnosti pred svojim Bogom, ob skupni božji mizi. Sveti krst priča svetu, da je Cerkev v resnici duhovna mati, ki neprestano poraja nove božje otroke in bodoče člane božjega kraljestva v nebesih. V zakramentu svete birme Cerkev potrjuje svoje borbe za apostolsko delo in obrambo božjih pravic. Sveta pokora je v naših cerkvah stalna duhovna posvetovalnica in zdravstvena služba. Sveti red v slovesni obliki oskrbuje Cerkev z novimi služabniki; sveti zakon je pa po besedi svetega Pavla skrivnostna podoba zveze, ki je med Kristusom in sveto Cerkvijo, znamenje nerazdružne edinosti in ljubezni pred očmi svetá. Vse življenje Cerkve je tako zgrajeno na svetih zakramentih, od njih zavisi sam njen obstoj. Izključitev od zakramentov je izključitev iz Cerkve, izobčenje.

Ako za sklep še enkrat pomislimo na končni cilj zakramentov, ki je naše posvečenje in zveličanje, potem lahko v trdni veri rečemo, da so oni začetek in seme naše bodoče blaženosti v nebesih. Kdor svete zakramente spoštuje in jih vredno prejema, prejema v njih poročstvo večne slave, kakor to sveta Cerkev izrecno moli v molitvi po svetem obhajilu. V zadnji uri prosi Cerkev za umirajočega, naj se Bog usmiljeno nanj ozre in ga sprejme, ker je bil v življenju pri svetem krstu zaznamovan z znamenjem svete Trojice. Enake tolažilne misli se ponavljajo v vseh zakramentalnih obredih.

V pogovoru s Samarijanko ob Jakobovem vodnjaku je govoril Jezus skrivnostne besede, ki se nanašajo na svete zakramente: „Kdorkoli bo pil od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikoli žejen, marveč bo voda, ki mu jo bom dal, postala v njem studenec vode, tekoče v večno življenje“ (Jan 4, 14). Ob šotorskem prazniku pa kliče množici v templju: „Če je kdo žejen, naj pride k meni in naj pije! Kdor v me veruje, bodo tekli, kakor pravi pismo, iz njegovega osrčja potoki žive vode“ (Jan 7, 37-38). Živa voda, to je milost božja, izvira v nebesih in vodi tistega, ki jo prejema, v nebesa.

Ako torej resno želimo krščansko živeti in se zveličati, tedaj zajemajmo z veseljem iz studencev Odrešenikovih, ki so sveti zakramenti, studenci žive vode božjega življenja milosti. Pot do njih v rednih razmerah ni težavna. Ni nam jih treba iskati preko ovir in nevarnosti, v deveti deželi, za deveto goru. Ob poti življenja nam po božji dobroti prijazno žuborijo in nas vabijo, da se jim približamo.

ALOJZIJ KOŠMERLJ

Zakaj je izbral Gospod kruh in vino za oltarno skrivnost

Vse premalo se zavedamo, da je za vsako skrivnost presvete daritve, ki jo vsako nedeljo opravljamo z duhovnikom, nujno potreben kruh, pravi kruh, vzeti iz peči, prav takšen kruh, ki je v hiši na mizi. Razlikuje se od navadnega kruha le v tem, da je že po starodavni navadi opresen, nekvašen.

Tudi vino za oltarno daritev, mora biti pristno, stisnjeno iz pravega grozdja, kakor ga delajo vinarne. Brez kruha in vina duhovnik ne more imeti svete maše. Duhovniki, ki so bili zaprti v Rusiji, so sicer imeli od komunistov dovoljenje, da so smeli maševati, tudi oblast spreminjati kruh in vino v Jezusovo telo in kri so imeli, ker so prejeli zakrament svetega mašniškega posvečenja. Vendar niso mogli imeti svete maše, četudi so še tako hrepeneli po njej, če se jim ni posrečilo v koncentracijskih taboriščih po dobrih ljudeh dobiti koščka kruha in nekaj kapelj vina.

Nekdaj so bolj razumeli

Prvi kristjani so še bolj razumeli globok pomen kruha in vina za oltarne daritev. Tedaj je bila namreč navada, da so kristjani sami prinašali iz svojih domov kruh in vino za sveto mašo. Vedeti moramo, da v prvih krščanskih stoletjih še ni bilo nobene razlike med kruhom, ki so ga rabili za presveto daritev in med kruhom, ki so ga jedli pri domači mizi. Po končani homiliji, razlagi evangelija, so kristjani v slovesni daritveni procesiji v svojih rokah prinašali na oltar kruh in vino. Tako niso mogli nikoli pozabiti, da se

pri Kristusovi daritvi rabi res pravi kruh, prav isti kruh, ki so ga sami sjezeli ali naročili pri peku, rabi pravo, pristno vino, ki so ga sami stisnili iz grozdja in natočili iz domače posode, ali pa ga kupili pri viničarju. Tako so se mogli pri vsaki sveti maši na lastne oči prepričati, da je Gospod sam izbral kruh naših njiv in vino naših vinogradov, da ju duhovniki pri skrivnostnem ponavljanju njegove daritve na križu spreminjajo v njegovo telo in kri.

Zakaj je izbral Gospod kruh in vino za to skrivnost?

Odgovori na to so zelo različni. Gotovo se še spominjamo kakega odgovora na to iz mladih let, ko smo poslušali v šoli verouk ali v cerkvi razlago katekizma. Eden izmed teh odgovorov je, da se rabita kruh in vino pri maši zato, ker sta to najodličnejša za prehrano ljudi, najpotrebnejša in najbolj navadna zemeljska darova. Ta odgovor je gotovo zelo utemeljen. Vendar sta še dva odgovora, ki se le redko omenjata, pa sta vredna, da ju večkrat premišljujemo.

Kruh in vino, mnogo bolj ko vsi drugi zemeljski pridelki, govorita o delu, trudu in znoju tistih ljudi, ki so ju pridelali. Govorita pa tudi o njihovem zadovoljstvu, veselju in hvaležnosti do neskončno dobrega Boga, ki daje, da zemlja rodi in bogati s svojimi sadovi svoje otroke. Ljudje na deželi posebno živo to doživljajo tedaj, ko je žetev in trgatve. Zdi se, da smo tudi mi sami delj teh sadov, ki jih s tolikim trudom pridobivamo iz zemlje. Kadar duhovnik pri prvem delu Kristusove daritve spoštljivo dviga na pateni beli pšenični kruh, ki je sad naši polj, dviga v kelihu vino, stisnjeno iz grozdov naših vinogradov, se nam zdi, da z darom našega kruha in vina darujemo

tudi sami sebe z vsemi svojimi deli in napori zato, da se bomo kakor druga dva darova spremenili v Kristusa in navzeli njegovega pravega daritvenega duha.

Simbolični pomen

Premislimo še drugi, še globlji odgovor. Kruh, ki je na oltarju, je bil narejen iz mnogih žitnih zrn, ki so bila raztresena po širnem polju. Vino, ki je v kelihu, pa je bilo stisnjeno iz mnogih grozdov, ki so prej viseli na trtah različnih vinogradov. Zato mora tudi množica vernikov, zbrana pred oltarjem, z močjo, ki ga ji dajeta Kruh in Vino, spremenjena v Telo in Kri Jezusa Kristusa, vedno bolj rasti v medsebojni ljubezni in edinosti. Vsi so namreč udje tistega skrivnostnega telesa, čigar glava je Kristus.

Prav to misel so prvi kristjani zelo ljubili in jo vedno ponavljali. Ena izmed najkrasnejših molitev Cerkve v zgodnji pomladi je ohranjena v „Didaha“ (v nauku dvanajsterih apostolov). Zelo je verjetno, da je iz konca prvega stoletja. Glasi se:

„Zahvalimo se ti, naš Oče, za življenje in nauk, ki si nam ju razodel po svojem Sinu. Hvala ti na vse veke.

Kakor je bil ta prelomljen Kruh razpršen po gričih in zbran v enega samega, tako naj se tudi z vseh krajev zemlje zbere tvoja Cerkev v tvoje kraljestvo, zakaj tvoja je slava in oblast po Jezusu Kristusu na vse veke.

Vse si ustvaril, Gospod, Vsemogočni, za svoje ime in ljudem si dal jed in pijačo njim v radost, da bi se ti zahvaljevali. Nam si podaril duhovno jed in pijačo in večno življenje po svojem Sinu. Predvsem se ti zahvaljujemo za tvojo oblast. Slava ti na vse veke!

Spomni se, Gospod, svoje Cerkve; reši jo vsega hudega in povžij jo s

svojo ljubeznijo; posveti jo in od vseh štirih vetrov združi v svojem kraljestvu, ki si ga zanjo pripravil, zakaj tvoja je oblast in slava na veke.

Naj pride tvoja milost! Preide naj ta svet! Hosana Sinu Davidovemu! Približi naj se tisti, ki je svet; spokori naj se vsak, kdor ni! Marán atha! (Pridi, Gospod!)“

Te misli je tudi sveti Avguštin neutrudljivo klesal v srca svojih vernikov. Naše svete maše in sveta obhajila niso iskrena, če rode samo čustveno pobožnost, ampak nas morajo vzgojiti, da bomo pozabljali nase ter se med seboj ljubili in podpirali. Oltarna skrivnostna daritev nas mora vedno bolj združevati s Kristusom in v Kristusa z našimi brati.

Misli svetega Avgušтина

Gospod je torej s posebnim namenom izbral izmed mnogih drugih stvari za najsvetejše opravilo na zemlji kruh in vino. Le če ga bomo premišljevali, ga bomo odkrili. Kruh in vino pri daritvi predstavljata nas, ki smo poklicani, da sodelujemo pri njej. Obenem nas tudi živo spominjata na krščansko edinost, ki mora združevati vse vernike pri Gospodovi daritvi.

Zdaj šele razumemo, kako prav imajo krščanske matere, ki svoje otroke uče, da kruh spoštujejo in da tudi drobtine poberejo, če padejo na tla. Večkrat v besedami ne znajo izraziti, zakaj delajo tako. Le globok krščanski čut jim narekuje, da spoštujejo kruh in vino zato, ker ju je Gospod sam izbral za tvarino presvete daritve. Tudi vsak kristjan mora spoštovati kruh in vino, ker ju je Kristus, božji Sin določil, da se rabita pri sveti oltarni daritvi.

Priredil Gregor Mali

Kako je z narodno mešanimi zakoni

Na eni strani moremo reči, da iz narodno-etičnega stališča sklepanje takih zakonov ni priporočljivo, ker so narodnosti v nevarnost. Na drugi strani pa tudi ne moremo reči, da je splošno npravno slabo in nedopustno, ker bi take zakone med kristjani sicer morala Cerkev prepovedati, t. j. ustanoviti poseben zadržek mešane narodnosti, ki ga pa ni. Kaj torej?

Narod je naravna dobrina, zakon pa je nadnaravna dobrina. Reči je treba, da je zakon višja dobrina kot narodnost, ker je družina nad narodom. Kdaj se morem odočiti za višjo dobrino na škodo nižje? Kadar nastopi kolizija obeh, t. j., kadar višje ne morem spraviti v sklad z nižjo. V naše primeru: narodno mešani zakoni so upravičeni le, če ima poedinec za tak zakon res tehten razlog. Ta razlog more biti gospodarski (a ne grabežljivost!), pomanjkanje primerne druga, prepričanje o sreči takega konkretnega zakona in podobno. Važno in gotovo vsekakor je, da je človek pri izbiri zakonskega druga dolžan upoštevati tudi narodnostne ozire.

To pa velja tembolj, ker je tudi s stališča zakona samega takšna zveza najbrž nepriporočljiva. Dasi

MOLITEV

Kaj je molitev?

Molitev je klic ljubezni, pogovor z Bogom. Je uteha, ki jo nudi zveza z ljubljelim Bitjem.

Aili ima molitev nalogo opozoriti Boga na naše potrebe?

Ne. Saj jih On sam bolje pozna kot človek.

Ali spremeni odloke božje volje?

Neskončno popolna božja volja se ne more preokreniti. Molitev ne more spremeniti Boga, pač pa ima namen spreobrniti člo-

veka, da bi bil pred Bogom kot odprta knjiga, odkrit, iskren, velikodušen. Prav zato molimo: da bi svojo voljo podvrgli božji volji.

Kakšna je božja volja do nas?

Ker je Bog edino prava dobrina in naša sreča, velja: „To je namreč volja božja, da se posvetite“ (1 Tes 4, 3).

Ali nas Bog ne bi mogel osrečiti brez molitve?

Ne, ker sreča je v združenju z Bogom po ljubezni. Ta zveza pa vključuje tudi ljubeč, iskren pogovor, ki izvira iz medsebojne ljubezni.

Molitev je dar, ki ga Bog pokloni človeku.

S tem napravi človeka sebi enakega. Ko Bog položi našo usodo v naše roke po

učinki in posledice narodno mešanih zakonov še niso toliko raziskane, da bi se moglo postaviti kako splošno načelo oziroma pravilo, vendar obstaja naslednja bolj ali manj splošna nevarnost: zakon iztrga, navadno naenkrat, enega partnerja iz njegovega naravnega okolja in ga presadi v drugo, tuje okolje, ki se v njem pogosto težko, ali le delno asimilira, ali pa sploh ne, kar more voditi do usodnih napetosti. Pogosto tudi zakonca sama ne moreta ustvariti tiste duhovne enotnosti, ki je za dober in srečen zakon potrebna.

Otroci iz takih zakonov so krvni mešanci, kulturno pa postanejo to, kar je družina. Če živijo v tuji zemlji, bo naravno, da ga bo ta zajela. Le težko bi mogel priseljeni del s svojim narodnim in kulturnim vplivom ustvariti drugačno, t. j. svoji narodnosti ustrezno ozračje, ki otroke privede na njegovo narodnost.

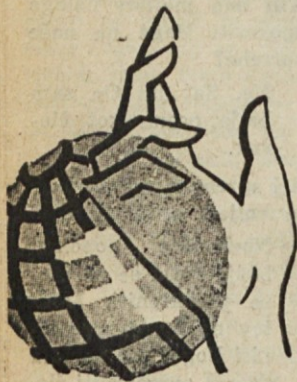
Vsekakor pa je — mutatis mutandis — na splošno navesti za naš primer Tavčarjeve besede: „Eno je gotovo: naša zemlja se nam ne sme vzeti in narod slovenski mora stati kot večno drevo, kateremu korenine nikoli ne ugasnejo. Za to moramo delati vsi, na to moramo misliti tudi tedaj, kadar se odločujemo za poklic in predvsem tedaj, kadar se ženimo. Kdor se ženi, naj se ženi takó, da mu bo zakon oklep, ki ga še bolj zveže z domovino, in otroke naj rodi, ki bodo pomnožili slovensko vojsko in armado slovenskih delavcev. Jáde, jáde.“

Budilka, ki se je sama naredila

1. VESOLJE NAM PRIČA O BOGU

Poglejte: vse, kar je, kar obstaja, obstaja zato, ker je nekdo tisto naredil. Nikjer ne boste našli hiše, ceste ali slike, ki se je sama naredila. Ko gledamo sonce, zvezde in vse, kar obstaja, nam je takoj jasno, da je moral vse to nekdo narediti. In ta prvi vzrok, ki je naredil vesolje, se imenuje Bog. Tako moremo po tem, da obstaja svet, dokazati, da obstaja Bog.

Kako naj bi namreč bilo drugače? Na tri načine odgovarjajo: Svet se je sam naredil, svet je nastal po slučaju ali pa, svet je vedno obstajal, svet je ve-

čen. Pa so vsi trije odgovori iz trte zviti. Da bi se svet sam naredil? Pokażite mi hišo, uro, knjigo, ki se je sama naredila! Da bi svet nastal pa slučaj? Kaj pa je slučaj? Glejte, slučaja sploh ni. Ali se vam je kdaj kuhaliak slučajno sam prižgal, lonec sam pristavil in kosilo samo skuhalo? — Da bi bil svet veččen? Da bi bil veččen, bi moral biti po zahtevah modrijanov nespremenljiv. Vemo pa, pa tudi znanost nas o tem uči, da se vse na svetu stalno spreminja. Torej svet ni nespremenljiv in tudi ne veččen. Če pa ni veččen, je pa ustvarjen. Če pa je ustvarjen, ga je pa moral nekdo ustvariti.

Nekoč sem govoril o tem z brezbožcem. Pa mi je rekel, da so v začetku bile razne ognjene gmote, ki so se vrtele okrog sebe in je nazadnje iz teh nastala zemlja. „V redu,“ sem m'u dejal, „kdo pa je tiste gmote naredil?“ — „So se vrtele.“ — „A nekdo jih je moral narediti.“ Nisva prišla daleč. Ni druge rešitve kot ta: je neko bitje, ki je ustvarilo svet. In to bitje je Bog.

Ko je bil veliki učenjak Pasteur sprejet v Francosko akademijo, je tako-le govoril: „Kaj je nad zvezdnatim nebom? Nov zvezdni obod. Dobro. In nad tem? Prazen je odgovor, da je nad tem neomejen prostor in čas. Po temi besedami si nihče ne more ničesar predstavljati... Če se človek zamisli v to vprašanje, mu ne ostane drugega, kot da se vrže na kolena.“ V istem smislu je odgovoril kmet iz Nantesa med francosko revolucijo brezbožniku, ki je rekel, da bodo požgali katoliške cerkve in šole: „Možno, da jih boste požgali, a pustili nam boste zvezde; in iz njih bodo naši otroci z lahkoto razbrali kot iz abecednika ime dobrega Boga.“

2. TUDI RED V VESOLJU NAM GOVORI O BOGU

Vsak red govori o nekem umnem bitju, ki je tisto uredilo. V vsem vesolju in v njegovih najmanjših delih opažamo čudovit red. Torej mora tudi obstajati nek čudovit urrejevalec, ki je to storil. Ta se imenuje Bog.

Da bi se stvari uredile po slučaju? Ko stopim v

molitvi, nas prizna za sebi enake. V molitvi Boga sprejmemo ali odklonimo.

„Bogu se bližamo po stopinjah ljubezni“ (sv. Gregor).

Katere so sestavine molitve?

Vse tiste v našem življenju, kar more biti prežeto z ljubeznijo do Boga. Lahko se poslužujemo vseh stvari in jih urejeno ljubimo, tako da je Bog središče in končni cilj vsega.

Kdaj naj molimo?

Vedno. Vsako dejanje, ki je po božji volji, je samo po sebi molitev. Primer: oče vedno ljubi ženo in otroke, čeprav dela daleč proč od doma, saj dela prav iz ljubezni do njih.

Ali je potrebno moliti zjutraj in zvečer?

Da, prav je, da dnevno posvetimo vsaj nekaj trenutkov izključno le Bogu, razgovoru z njim, molitvi. Primer: oče vedno ljubi svoje otroke, vendar jim še posebej dnevno posveti nekaj trenutkov, da jih vsaj bežno pogladi po glavi ko gre na delo ali ob povratku, in da se pristrčno z

njimi pomeni, kadar mu čas dopušča.

Kako naj molimo?

[Na način, ki nas najbolj združi z Bogom. Ta način naj bo oseben in prilagodljiv razmeram ter razpoloženju.

Ali je potrebno izgovarjanje besed in ponavljanje splošno znanih molitev?

Molitev je najprej in predvsem ključ duha. Vsaka ustna molitev mora biti le izraz notranje, ta pa naj izvira iz vere, upanja in ljubezni.

Ali telo more moliti?

Da, kot sredstvo in javljanje duha navzven.

Kako naj telo moli?

S spoštljivim obnašanjem, z umirjenimi kretnjami, s plemenitim govorjenjem in izražanjem.

Ali more telo moliti ves dan?

Da, če je glasnik in odsev duše, ki gori v ljubezni do Boga, zlasti je zaslužna molitev: molk in čistost telesa.

hišo in opazim čudovit red, vem, da se ta „slučaj“, ki je hišo uredil, imenuje gospodinja. Ali: zmečite na tla kup črk! Bomo videli, če se bodo same sestavile v knjigo, recimo v „Don Camila“. Zberite v škatljo vse dele ure! Potem pa čakajte, kdaj jih bo „gospod slučaj“ spravil skupaj v uro.

Red v veselju je popoln. Le trije primeri: Veste, da je zemeljska os nagnjena za 22 stopinj. Zakaj? Ko bi ne bilo tega nagiba, bi na zemlji poleti vročina požgala vsa živa bitja. In ko bi se ta nagib zvečal preko 23 stopinj, bi se zvečal mráz pozimi. Pri kotu 40 stopinj bi bilo življenje na zemlji nemogoče. — Ali ste že pomislili, zakaj je edino voda od vseh tekočin najgostejša pri 4 stopinjah in ne pri 0 stopinjah? Ko bi bila najgostejša pri 0 stopinjah, bi pozimi vse ribe po jezerih zmrznilo, ker bi se vsa voda spremnila v led. — In veste to, da sta dva učenjaka po dolgem računanju ugotovila, da čebele delajo svoje sate v taki geometrični obliki, da z najmanjšo količino voska dosežejo prostorčke z največ prostora? V začetku sta učenjaka zračunala, da se čebele le za malenkost motijo. Potem sta šla znova računat in sta prišla na to, da sta se ona zmotila in da čebele popolnoma prav računajo. Zemlja se je sama nagnila? Voda se je sama od vseh tekočin spomnila, da je prav, da je pri 4 stopinjah in ne pri 0 stopinjah najgostejša? Čebele so same izračunale kote panjev? Je čisto isto kot reči, da se je vaša budilka sama naredila.

Pravijo: narava je to naredila. Vprašujemo: kaj je to narava? Mrtvo, nerazumno bitje? Tako bitje ni moglo dati umnih zakonov. Če pa pod naravo umemo umno bitje, potem je pa to naš Bog, le da je razlika v imenu.

Ko so nekoč pred brezbožnim Voltairom razpravljali o bivanju Boga, je on pokazal s prstom na stensko uro in dejal: „Bolj ko premišljam, teže razumem, kako bi mogla iti ta-le ura, ako bi je ne naredil urar.“

„V luči večnosti presoja smrt Ti in naj jo presoja tvoja družina, pa boste mirni tudi takrat, ko enega od vas pobere grenka smrt. Čuti je treba in moliti. Ker ne vemo, kdaj pride Gospod, da nas pokliče, zato bodimo vedno pripravljene na smrt“ — Anton B. Jeglič.

Quo vadis?

221.

Čez dolgo je vzdignil roke ter udaril na strune, rekoč:

„O gnezdo mojih očetov, o draga zibelka!“

Njegov glas je v hrumu požara in razjarjene množice bil podoben brenčanju muhe; dvorjani stoječi na vodovodu, so vendar spoštljivo sklonili glave in poslušali. Ko je končal pesem, katero je bil zložil že prej, si je začel izmišljevati ob pogledu na strašni prizor. Naposled je umolknil. Tedaj se je oglasilo hrupno ploskanje. Toda od dalje mu je odgovarjalo tuljenje razjarjene množice. Zdaj ni bilo za nikogar več dvoma, da je Rim dal zažgati Nerona, da bi ob požaru mogel prepevati svoje pesnitve.

222.

Ko je zaslišal mrmranje, se je Nerona obrnil in se ozrl na ravan, kjer se se je gnetla grozeča množica. Razburjenje med ljudstvom je bolj in bolj raslo. Pretorijanci so komaj vzdrževali pritisk razjarjenih Rimljanov. Nerona se je polotil strah. Dvorjani so ga silili, naj gre in spregovori množici, da bi jo pomiril. Toda cesar ni hotel.

„Naj stori to kdo drugi v mojem imenu. Kdo prevzame to nalogo?“ je vprašal.

„Jaz“, je mirno odvrnil Petronij.

„Ti si mi edini, ob vsaki priliki najzvestejši prijatelj! Pojdi in ne skopari z obljubami!“

Petronij je vzel s sabo nekaj senatorjev ter mirno odšel do konca vodovoda. Tam si je dal privesti belega konja, ga zaježil ter s spremljevalci krenil skozi goste vrste pretorijancev proti razburjeni množici. Ni imel nič orožja, v rokah je držal samo tenko palico iz slonovine.

224.

Ko je dospel do množice, je pognal konja kar vanjo. Ob svitu požara je bilo opaziti morje glav, divjih obrazov, dvignjenih rok, ki so vihtele različno orožje, potnih lic in penastih ust. To morje je takoj zajelo njega in njegove spremljevalce. Hrum množice se je spremenil v nečloveško tuljenje.

225.

Gorjače, bodala, meči so se vihteli proti Petroniju in drzne roke so grabile po vajetih njegovega konja, on pa je jezdil dalje hladno, malomarno in zaničljivo. Včasih je katerega največjega predrzneža s paličko kresnil po glavi. Ko ga je množica spoznala, je začela vzklikati:

„Petronij, Petronij!“

Ob njegovem imenu so se ljudje začeli pomirjati, zakaj ta slavni dvorjan je bil zaradi svoje ljubeznivosti in dobrega srca pri ljudstvu priljubljen. Poleg tega so bili pa radovedni, kaj jim bo povedal ta cesarjev odposlanec.

226.

Petronij je vrgel raz sebe belo, s škrlatom obrobljeno togo ter začel z njo mahati nad glavo v znamenje, da bi rad govoril. Ko je hrum potihnil, je začel:

„Državljan! Tisti, ki me slišite, ponovite moje besede oddaljenim! Poslu-

šajte! Rim bo znova pozidan. Cesarski in plemiški vrtovi sa vam odslej odprti. Od jutri dalje se bo začelo deliti žito, vino in olje, da si bo slehernik lahko napolnil trebuh. Nato vam bo cesar pripravil igre, kakršnih svet še ni videl. Po požaru boste še bogatejši, kakor ste bili poprej!“

227.

Petronijevim besedam je odgovoril šum, ki se je v kolobarju širil na vse strani, kakor če vržeš kamen v vodo. Nato so se začeli oglašati kriki, ki so se prevrgli v vesoljno, oglušujoče tuljenje:

„Panem et circenses — kruha in iger!“

Petronij se je zagrnil v togo ter v beli obleki nepremično stal nekaj časa med valujočo množico, podoben marmornemu kipu. Naposled je vzdignil roko in dejal:

„Obljubljam vam kruha in iger, toda zdaj vzkliknite na čast cesarju, ki vas redi in oblači, potem pa pojdite spat!“

Nato je obrnil konja ter odjezidil. Ljudski srd je bil pomirjen.

228.

Ko se je spet vrnil na vodovod, je pomiril cesarja in njegove, ki niso razumeli, kaj pomeni zadnje burno vpitje. Neron se je oddahnil in mu bil neizrečeno hvaležen. Ko se je opomogel, mu je položil roko na ramo ter ga vprašal:

„Povej mi odkritosrčno, kakšen sem se ti zdel, ko sem prepeval?“

„Bil si vreden tega prizora in prizor je bil vreden tebe,“ mu je dvomno, a vendar laskavo odgovoril Petronij, potem pa se zazrl v požar, rekoč:

„Oglejmo še malo stari Rim — ter se poslovimo od njega.“

Doker je bil apostol Peter v jami, ni mogel Vinicij nič zvedeti o Ligiji. šele ko so se kristjani razšli in je z apostolovo družino tudi on krenil na pot, se je upal povprašati; Peter mu je dejal:

„Ne boj se zanj. Ne daleč od tod je kamnarjeva hiša, v kateri bomo dobili Ligijo, Lina in njenega zvestega služabnika. Kristus, ki ti jo je ne namenil, ti jo bo tudi ohranil.“

Vinicij, ki je bil prenesel strašno pot od Rima, iskanje, muke in skrb v gorečem mestu, je bil ob tej novici pri kraju z močmi. V glavi se mu je zavrtelo, ko je slišal, da je njegova ljubljena Ligija tako blizu. Moral se je oprijeti skale ob poti ter se naslonil nanjo.

230.

Potem se je onemogel zgrudil na tla ter se mrmraje zahvaljeval Petru. Apostol ga je prijel za roko ter dejal:

„Ne zahvaljuj se meni, temveč Kristusu. Zdaj pa vstani in pojdi z mano!“

Vinicij se je počasi vzdignil. Solze so mu lile po licu. Apostol ga je odvedel proti griču, kjer je bila kamnarjeva hiša. Spotoma ga je Vinicij prosil:

„Gospod, umij me z vodo svetega krsta, saj ljubim Kristusa z vso dušo. Rad dam življenje zanj. Kajti On je dober, usmiljen, On je Edini.“

231.

Kmalu sta dospela do kamnarjeve hiše, ki je bila prav za prav votlina, vdolbena v skalo. Vrata so bila zaprta, toda skozi odprtino je bilo videti ogenj. Velikanska, temna postava se je vzdignila od ognja ter vprašala, kdo je:

„Služabniki Kristusovi,“ je odgovoril Peter.

Zdaj so se vrata odprla, skoznje je stopil Ursus in bil meznansko vesel, ko ju je spoznal. Pokleknil je pred Petera, Viniciju pa je poljubil roko, rekoč:

„Naj bo blagoslovljeno Kristusovo ime za radost, ki jo prinašaš Ligiji!“

232.

Ursus ju je potem odvedel v hišo. Bolni Lin je ležal na slami zdelanega obraza in porumenele kože. Ligija je sedela ob ognju ter držala v rokah venec rib, nabranih na vrvice. Pripravljala je večerjo.

Ko so vstopili, se ni niti ozrla, menec, da je Ursus sam.

233.

Ko je Vinicij stopil proti njej in jo poklical po imenu, se je zdrznila, se ozrla, potem pa stegnila k njemu roke. Na obrazu ji je zasijalo neizrekljivo veselje, kakor otroku, ki po dolgih dneh strahu in groze najde očeta in mater.

234.

Nekaj časa je ostala tako, kakor zamaknjena, potem pa je planila in se

vrgla Viniciju v naročje. On jo je objel in jo stisnil k sebi, ji začel poljubovati lase, čelo in oči ter ponavljati njeno ime. Naposled ji je pokleknil k nogam. Njuno veselje ni poznalo meje, šele čez dolgo se je toliko zbral, da ji je začel praviti svoje prigode med potjo v Rim ter med iskanjem po gorečem mestu. Potem ji je dejal:

„Zdaj te ne pustim več sredi ognja in besne tolpe. Vsi skupaj bomo odrinili v Sicilijo. Vse moje imetje je vaše. Tam te bom vrnil Aulovim ter te spet sprejel iz Pomponijevih rok kot ženo. Ne boj se me več. Petra sem že prosil za krst. Zaupaj mi in zaupajte mi vsi!“

235.

Ligija je veselo poslušala Vinicijeve besede, ki so jo tako prevzele, da se je nenadno sklonila in mu poljubila roko, rekoč:

„Tvoje ognjišče je tudi moje.“

Takoj nato jo je občila rdečica, zakaj rekla je besede, ki jih je po rim-

skem običaju smela samo nevesta. Povesila je glavo in se bala, da ji bodo šteli kaj v zlo. Toda na Vinicijevem obrazu se je kazalo samo brezmejno oboževanje.

236.

Od zunaj se je zdaj oglasilo oddaljeno pobesnelo kričanje. V hišo je ves prestrašen planil kamnar in povedal, da se je v mestu začelo pobijanje. Sužnji in borilci so začeli napadati ljudi in moriti.

Vinicij je zdaj začel rotiti Petra, naj s svojimi najzvestejšimi odrine v Sicilijo na varno. Cesar bi utegnil zapovedati splošen pokolj rimskega prebivalstva. Toda Peter je zmajal z glavo in dejal:

„Kristus mi je na jezeru dvakrat rekel: Paši moje ovce! On nas v viharju ni zapustil. Kako naj bi zbežal jaz od tistih, ki mi jih je zapovedal varovati?“

237.

Vinicij je zdaj razumel in rekel:

„Jaz sem dejal samo, kar mi je govorila pamet, vi pa imate drugo spoznanje, ki se ravna samo po Odršenikovi zapovedi. Meni še ni padla vsa mrena z oči. Toda Kristusa ljubim in hočem biti njegov služabnik. Poklekam pred vami in prisegam, da bom tudi jaz izpolnil zapoved ljubezni in ne bom bratov zapustil ob času preskušnje in stiske.“

Pri teh besedah je pokleknil in navdušen dvignil roke priti nebu, rekoč:

„Ali te zdaj že razumem, o Kristus? Ali sem te že vreden?“

238.

Roke so se mu tresle, oči so mu lesketale od solz; vsega je prevzela vera in ljubezen.

Peter je vzel glinast vrč, napolnjen

z vodo, stopil k njemu, ga oblij in slovesno dejal:

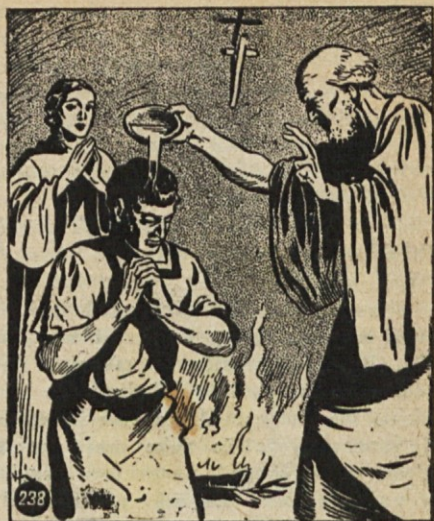
„Krstim te v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha!“

139.

Navdušenje, kakor ga more dati le vera, je pri tem pogledu prešinilo vse navzoče. Zdelo se je, da se je soba napolnila z nadzemeljsko svetlobo, da je slišati nebeško godbo, da se nad glavami odpira nebo, da se iz njega spuščajo roji angelov, da je daleč tam gori videti križ in roke, ki zbrane vernike blagoslavljujejo.

240.

Rimsko ljstvo, ki je bilo brez strehe, se je zdaj lahko utaborilo v prekrasnih cesarskih vrtovih, kakor mu je bil obljubi Petronij. Tolpa iz predmestij je poplavila vse nasade. Pavi, pelikani, labodi, noji, gazele in antilope, jeleni in srne in vse druge živali, ki so služile vrtovom v okrasje, so padale pod noži sestradanih ljudi.

Iz Ostije so pripeljali žita, vina in olja ter ga delilil množicam, da lakote ni bilo. Cesarju so ploskali, kjer se je prikazal.

ZA KAJ BOMO MOLILI V TEM MESECU

Splošni molitveni namen: Molimo, da bi želja po edinosti vodila protestante do spoznanja Cerkve!

Misijski molitveni namen: Molimo, da bi bil vesoljni cerkveni zbor v oporo misijskemu delu!

Molitvena zveza za slovensko domovino: Letos bo preteklo 40 let, odkar se je v Ljubljani vršil peti slovenski katoliški shod. Na njem je govoril tudi naš mučeniški dr. Lambert Ehrlich o katoliški internacionali. V tem govoru je dejal: „Zaklicati moramo Italijanom in

Nemcem: Pustite naše brate živeti kot ljudi, pustite jih moliti k Bogu v svoji domači govorici!... Narodnost, ki obožuje narod in tepta druge narode, je heretizija in želim samo, da bi jo Rim kmalu kot tako obsodil.“ In slovenski zamejski list je še leta 1959 dostavil: „Ali niso te besede za nas Slovence v Italiji tudi danes aktualne?“ Kaj pravijo Beneški Slovenci? In Nabrežina, že gradi italijansko kolonijo? Kaj pa Korošci? — Prosimo Boga, da bi Rim, oziroma Vatikanski koncil kmalu obsodil herezijo velikih narodov, ki načrtovno zatirajo narodnostne manjšine!

Tradicija je na eni strani važen pozitiven činitelj v življenju poedincev in družbe, zato jo je treba spoštovati, sprejemati, gojiti; a na drugi strani nam ta zvestoba do izročnega ne sme zapirati oči pred novim.

STARO IN NOVO

V vseh dobah človeške zgodovine bi mogli zaslediti neko večjo ali manjšo, bolj ali manj izrazito in zavestno napetost med starimi in mladimi. To nekakšno nasprotje med starejšo in mlajšo generacijo je do neke mere nekaj splošno človeškega, naravnega, skoro da nujnega; zato na sebi ni tragično, marveč more biti, ob malce dobre volje na obeh straneh, počelo rodovitnega sožitja in organskega napredka.

ZAKAJ?

Izhaja končno iz dejstva, da živimo, bivamo v času. Čas je zaporedno prelivanje bivanja, trajanja. To, kar je, že ni več, in to kar šele bo, je že. Vsak hip nekaj utone v preteklost, za vedno, in vsak hip se nekaj novega pojavi. Umljivo je, da se stari ozirajo nazaj, v svoja najlepša leta, v čase svojega zrelega, polnega delovanja in življenja: živijo v časih, ki jih takšnih več ni, razen v njihovih lepih spominih. Tako so pogosto zagledani v preteklost, da ne vidijo in nočejo videti in priznati novega. Mladi rod, ki obožuje novo in se ozira v bodočnost, jih ne razume, zato postajajo vedno bolj zaprti sami vase, zagrenjeni do vsega, kar je mlado in sveže. Poleg tega pojema z leti tudi duhovna gibčnost in s tem zanimanje za novo, pred katerim ima celo nek nezavesten strah: vse novo prinaša probleme, treba je novo obvladati, presoditi,

vnesti v življenje, izrabiti — toda star človek noče problemov, hoče mir, mir. Mladina pa nasprotno nima smisla za staro in minulo, brez pomisleka sprejema novo in išče novega; hoče se ji problemov in drznih, še ne preskušanih rešitev; zoprno ji je hvalisanje starih, dobrourejenih časov in neznosna avtoriteta v preteklost zaverovanih starih, ki da ne umejo časa; s svojimi preburjajočimi silami se hoče sama uveljaviti in oblikovati svoj čas, ki je zdaj in jutri.

Iz te le bežne in nepopolne tipične oznake starega in mladega rodu je videti, da je eden glavnih vzrokov omenjene napetosti med njima v tem, da stari cenijo tradicijo kot nekaj svetega, nedotakljivega, vedno enako veljavnega, ki jo hočejo ohranjevati in vsiljevati novemu rodu, medtem ko jo mladi kot nekaj preminulega, mesodobnega, zastarelega zavračajo in skušajo, neobremenjeni s staro navlaklo, zaživeti v novem času. To tako različno naziranje v smislu in pomenu tradicije določuje miselnost in življenjski stil obojne generacije in tako zanaša napetost skoro v celotno območje mišljenja in praktičnega razmerja; redko se v pomembnih življenjskih vprašanjih, teoretičnih in praktičnih, povsem ujemata.

Tako se naše vprašanje med „starim in novim“ poenostavi in skrči na vprašanje o smislu in pomenu tradicije.

To sicer vedno aktualno vprašanje

postane posebno pereče v določenih časih in ob določenih dogodkih, ko se naenkrat, hipoma ali celo nasilno nekaj podere in kaj novega nastane.

TAKIH DOB IN DOGODKOV JE VEČ VRST

Najprej so revolucije, kakor n. pr. znana francoska revolucija, v kateri se je novi meščanski stan uprl staremu tradicionalnemu fevdalnemu gospodstvu, ker ga je plemstvo zatiralo in mu odrekalo njegovemu pomenu odgovarjajoče pravice. Pometel je s fevdalnim redom, a z njim vred je žal zavrnel in uničeval tudi dragocene in žive tradicionalne vrednote, povezane s tem redom. Ob vsaki socialni revoluciji, ki hoče biti radikalna, se stavlja z bridko resnostjo vprašanje, kaj je ob vsem novem in drugačnem vendarle vredno in potrebno starega ohraniti.

Drugič so spet vojne, ki globoko posežejo v razvoj neke države ali celo vsega človeštva. Takšna vojna je bila n. pr. zadnja svetovna vojna, posebno za Nemčijo; zanjo ni pomenila le popoln vojaški poraz in grozovito uničenje mest, industrije, dežele, marveč tudi zrušenje nacističnega, političnega in družbenega sistema, ki je kot totalen posegal v vse življenje naroda. Ob razvalinah se je leta 1945 nemški narod zavedal, da mora, če hoče živeti, začeti znova graditi svoje celotno gospodarsko, kulturno, družbeno življenje. Toda kam poseči nazaj? Ali v leto 1933 in obnoviti, kar je tedaj diktatura zrušila, kakor da bi se v naslednjih letih ne bilo nič važnega zgodilo in doseglo? Kaj sprejeti iz te zasovražene dobe? Ali pa sploh zavreči vse staro in iskati povsem novih oblik v političnem, organizacijskem, izobraževalnem in drugem delu?

Dalje je zadnja svetovna vojna so-povzročila, da živimo, danes v resnič-

nem meddobju, to je: med dvema doba-ma, med staro, ki zahaja, in novo, ki nastopa. Romano Guardini, svetovno znani sodobni kulturni filozof, je pred nekaj leti napisal knjigo: „Konec novega veka“, kjer kaže na znake, ki napovedujejo novo dobo naše zgodovine, ki ji pa še ne ve imena. Jezuit p. Klemens Brockmüller je napisal, približno v istem času, precej diskutirano knjigo: „Krščanstvo v jutru atomske dobe“. V tem delu pojasnjuje, kako je vsa naša dosedanja kultura zgrajena na tehni-ki in civilizaciji, ki je slonela in sloni na načelu sežiganja: t. j. na parnih strojih, termoelektriki, eksplozivnih motorjih, itd., tako da bi mogli po pravi-ci našo kulturo nazivati „Verbrennungskultur“ — kulturo sežiganja. Toda bodoče kulturno delo in ustvarjanje bo slonelo na splošni uporabi atomske ener-gije in ta velika, temeljna spremem-

Pušeljce ti naredila bom...

be v tehniki, proizvodnji, gospodarstvu, v vsem kulturnem in družabnem življenju. Nastala bo nova doba: atomska doba. Spet se pojavi vprašanje v jutru te dobe: katere so tiste naše, tradicionalne vrednote, ki jih bo treba prenesti in prevesti v nov, prihajajoči čas, in kako.

ŠE DVA DOGODKA

Vredno je omeniti še dva, v sebi povsem različna dogodka, ki pa stavljata na sličen način isto vprašanje.

Prvi dogodek je vesoljni cerkveni zbor, II. vatikanski ekumenski koncil, ki je pričel zborovati 11. oktobra. V okrožnici „Ad Petri Catedram“, s katero je Janez XXIII. 29. junija 1959 napovedal koncil, beremo, da bo naloga tega cerkvenega zbora tudi „bolje prilagoditi cerkveni red (disciplino) sodobnim potrebam in sodobnemu položaju.“ To se pravi: Cerkev se zaveda, da je v njenih ustanovah, uredbah in naredbah, v običajih in tradiciji mnogokaj, kar se je preživelo in kar je treba ali odpraviti, ali spremeniti, ali zamenjati z novim, tako da bo ustrezalo novim časom in sodobnim objektivnim zahtevam. Pokojni kardinal Tardini je v pojasnjevanju papeževih besed govoril o „aggiornamento della disciplina ecclesiastica secondo la necessità dei tempi“ Beseda „aggiornamento“ (poner al día) krepko poudari, da je nujno potrebno prizadevanje za novo, sodobno obliko cerkvenega delovanja in življenja. Spet nastane vprašanje, kaj je tisto, tradicionalno, ki ne služi več, marveč ovira življenje in ki se zato mora umakniti novemu, in kaj tisto, kar mora v vseh spremembah obstati.

Drugi dogodek, ki je posebno po 2. svetovni vojni zadel milijone ljudi, je pot v begunstvo in izseljenstvo. Po sili

razmer in proti svoji želji in volji so bili ljudje presajeni v drugo okolje. Naenkrat so se znašli v tujem, novem svetu. S seboj so prinesli svoj način mišljenja, čustvovanja, vrednotenja, svoj stil življenja, svoj jezik in svojo kulturo, svojo vero, svoje navade in običaje, svoje prednosti in svoje napake — z eno besedo: svojo tradicijo. A kmalu se ji je jelo odkrivati, da to njihovo bogastvo nima mnogo veljave v novem kraju; da ni vse zlato, kar se pri njih sveti; da je mnogokaj, kar sosede odbija in česar se pred tuji sramujejo; da to in ono ovira človeka v borbi za gospodarski dvig in uveljavljanje tuje ga duha in tuje kulture, „tuja učenost“ se prodaja povsod; tuje življenje grabi za njimi, da bi jih čimpreje povžilo, izenačilo. Tudi tu pritiska na človeka breme vprašanj: Kaj je od naše domače tradicije, kar je treba ohranjevati, čuvati, izpopolnjevati. Ali sploh kaj? In če, zakaj in kako? Ali je vredno napora, časa, borbe? Kaj moremo ali celo moramo, kot balast odvreči?

Iz teh navedb in primerov je videti, da stojimo tudi mi tu in danes pred perečim vprašanjem o novem razmerju med starim in novim. Reševati ga je treba, vsaj v osnovah, v štirih konkretnih ozirih:

1. KOT SODOBNIKI, ki živimo na prelomnici časov in smo sami vrženi v borbo med starim in novim;

2. KOT KATOLIČANI, ki pričakujemo od cerkvenega zbora novih, sodobnih oblik za tradicionalne, vedno veljavne vrednote;

3. KOT SLOVENCİ se sprašujemo o vrednosti oz. nevrednosti tega, kar je novi režim v domovini ustvaril novega na ruševinah prejšnjega starega, v vseh območjih življenja;

4. KOT IZSELJENCI se prizadeva-

mo za jasnost in trdnost v mnogoterih vprašanjih naše narodne tradicije in življenja v tujini.

Seveda so to važna, neodložljiva KONKRETNA vprašanja, katerih obravnavanje tu ne spada. Hotel sem le spomniti nanje in pokazati področja, na katerih se boj med starim in novim vrši. Ta boj je treba bojevati in to nاپتost izravnati na podlagi nekaterih splošnih načel, ki jih bom skušal kratko nakazati.

SPLOŠNA NAČELA

Že sem omenil, da nam tu vprašanje, kakšno je pravilno razmerje med starim in novim, pomeni približno isto kot vprašanje, kakšen je pravilen odnos do tradicije. Gre za to, kako naj jo pre-sojamo, cenimo, gojimo ali zavračamo. V odgovor na to bom skušal podati nekaj osnovnih, načelnih misli.

Najprej se moramo izogibati obeh skrajnosti: pretiranega konservativizma (ali tradicionalizma) in na drugi strani pretiranega modernizma. Prvi se oklepa starega, ker je staro, ima preteklo načelno za boljše od sodobnega in zapira oči pred novih; drugi pa nasprotno zavrača staro in hlepi po novem, ker je novo in le da je novo. Nagnenje do teh skrajnosti zasledimo ne le v poedin-cih, marveč predvsem v celih dobah, ki nato na poedince vplivajo. Zgodovina teh ekstremov je izredno zanimiva, a naj zadostuje le skromen obris. V star-em in srednjem veku je imelo „staro“ izredno veliko veljavo. Čim starejši je bil nek nauk, tem bolj se je zdel resni-čen. Starost je jamčila za pravilnost. Tudi literatura se je bavila s starodavnimim, antičnim in videla v davnini resnico in vzor. Še v 15. stoletju je bila renesansa močno gibanje za obnovo star-e grške umetnosti, filozofije (Platon, Aristotel) in miselnosti; mnogi so se

tedaj vnemali za stare, čeprav pogans-ke kulturne in življenske ideale ter jih skušali uveljaviti.

A prav tedaj začenja tudi novi vek, ki se takoj v začetku nagne v drugo skrajnost. Za novo dobo je značilen duh neodvisnosti od tradicije in avtoritete. Oče moderne filozofije, René Descartes (1596-1650) je zavrgeł vsa stoletja fi-lozofskega prizadevanja, o vsem dvomil, kar so bili misleci do tedaj učili, in z novo metodo iskel novo trdno izhodno točko za svoje modrovanje. Od tedaj se je moderna filozofija hote ločila od tradicije in vsak filozof skuša zgraditi samostojno le svojo novo filozorijo. Zdi, kakor da bi šlo bolj za originalnost, kot za resničnost nauka; GRE ZA MODER-NOST. Descartov, sodobnik Anglež Francis Bacon je vrgel v svet še dru-go čarobno besedo, ko je dejal: „NA-PREDEK obsoji v tem, da gledamo na-prej, ne nazaj.“ Beseda „NAPREDEK“ je ostala za stoletja magična beseda, in še danes mnoge zavaja v krive ilu-zije. Posebno v prosvetljeni dobi (Vol-taire) je zaživela neomahljiva vera v človeški napredek. Zgodovina ni, kakor so menili stari poganski misleci, krož-no gibanje, ko rasti sledi propadanje, temu spet rast in takó naprej — ne, zgodovina je premočrtno gibanje naprej, od primitivne stopnje človeštva do se-danje in vedno višje, do končnega stan-ja sreče človeštva, ki jo je ta krščan-stvu se odtujajoči rod, postavil v ta svet, na to zemljo, ne več v onostran-stvo. Zato pa je bila borba za polno človekovo srečo— borba za napredek. Vsako novo je bilo korak bližje temu končnemu smotru. Umljivo je, da je potakem staro veljalo le za balast, za breme, ki ga človek s težavo vleče za seboj in ki ga ovira in zavira na poti naprej. Vse staro je tudi že zastarelo. To tembolj, čim hitrejši je tehnični na-

predek. Avto iz l. 1961 je že zastarel model. Ni čuda, da je današnji čas zgubil amisel za vrednost in potrebo tradicije, saj je zaverovan izključno v tehniko in njene vedno nove pridobitve, ki ga očarujejo. Ob besedi „tradicija“ vidi pred seboj pradedo ob petrolejki in prabavico v krinolini. „Nov“ je zanj skoraj istovetno z resničnim, s pravilnim, dobrim. „Novost“ je najodličnejša edino potrebna lastnost stvari, misli, nauka. V dobi eksistencialističnih filozofij in manir, v času „teenagerstva“ in „jeznoritih mladeničev“ — tradicija torej nima vejjave. Ta miselnost živi v zraku in nov rod jo nevede in nehote vdihuje.

Da sta obe skrajni zadržanji do tradicije krivi in blodpi je videti že iz tega, ker sta pretirano ekstremni. Na takih področjih je resnica navadno v sredi. Tudi v našem vprašanju je tako. Tradicija je na eni strani važen pozitiven činitelj v življenju poedincev in družbe, zato jo je treba spoštovati, sprejemati, gojiti; a na drugi strani nam ta zvestoba do izročnega, do tega, kar smo prejeli od prejšnje generacije, ne sme zapirati oči pred novim.

(Se bo nadaljevalo)

Dr. Ignacij Lenček

SMRT ŽABNIŠKEGA ŽUPNIKA

Zadnjo soboto v septembru so položili k večnemu počitku žabniškega župnika g. Jožefa Simitza. Rodil se je v Slovenski Benečiji leta 1896. Kot duhovnik je deloval najprej v Benečiji nato pa je leta 1940 prišel v Žabnice, kjer je ostal do smrti. Vsa leta je upravljal tudi Sv. Višarje, za kar je bil še posebno zmožen, saj je dobro obvladal vse tri tu potrebne jezike: slovenski, italijanski in nemški jezik. Zadnja leta ga je potrla bolezen, vendar smo ga še to poletje srečavali

v Žabnicah, kjer je delal do zadnjega. Umril je v videmski bolnici. Pogreba se je udeležilo 54 duhovnikov iz videmske, goriške, tržaške in celovške škofije. Gospodu župniku naj Bog da večno plačilo, žabniški fari pa duhovnika, ki bi razumej oba jezika svojih faranov.

SPREMEMBA V KONGREGACIJI ŠOLSКИH SESTER V TRSTU

Za provincialno prednico tržaške province šolskih sester je bila izbrana č. s. Judita Pipan, ki je bila do sedaj prednica v Žabnicah pod Sv. Višarjami. Nova provincialna predstojnica je že nastopila svojo službo.

MISIJSKA NEDELJA V GORICI

Tudi letos je misijonska nedelja razgibala vsa srca goriških vernikov. Popoldne ob 3 smo imeli običajno uro čiščenja v cerkvi sv. Ignacija na Travniku. Tudi tokrat nam je govoril g. direktor A. Orehar, ki že vrsto let vneto deluje med Slovenci v Argentini. Govoril nam je o vlogi misijonarjev po svetu, o Slovencih v domovini in v zamejstvu ter v izseljenstvu. Goriškimi vernikom je g. Orehar posvetil svojo prvo in zadnjo pridigo v domovini, za kar smo mu iz srca hvaležni. Tudi letos je v Gorici izšla „Misijonska nedelja“ z lepim misijonskim branjem. Popoldne pa je SKPD skupno z Marijino družbo pripravilo lepo misijonsko prireditev v dvorani Katoliškega doma v Gorici. Na sporedu je bila lepa in globoka igra „Rožni venec“. Člani dramskega odseka SKPD so jo sijajno podali in želi za to obilo odobravanja. Misijonski odsek MD pa je pripravil bogat srečolov v prid misijonom. Prireditvev so ponovili še naslednjo nedeljo na praznik Kristusa Kralja.

KAJ JE NOVEGA V SLOVENIJI

**APOSTOLSKI PROTONOTAR
DR. FRANC KIMOVEC
BISEROMAŠNIK**

V nedeljo, 19. avgusta 1962 je apostolski protonotar dr. Franc Kimovec obhajal svoj biserni jubilej v rojstni župniji Cerklje na Gorenjskem.

Ob 10. uri se slovesni sprevod začel z narodnimi nošami in duhovščino iz zakristije proti glavnemu vходу v cerkev, ki je bila lepo okrašena. Šest simbolov je ponazarjalo biseromašnikovo življensko pot. Pred glavnim vhom eta jubilanta pozdravila deklica in deček v narodni noši. Nato je sledil pozdravni nagovor, ki ga je občuteno podala njegova sorodnica. Četrty nagovor pa mu je podal študent. Ljudstvo, ki se je k tej slovesnosti zbralo tudi iz oddaljenih krajev, je jubilanta pozdravilo s pesmijo: Mašnik biserni, pozdravljen... Slavnostni govornik rojak, kanonik novomeškega kapitlja Jožef Kvas, je s klenimi besedami lepo označil lik duhovnika. Nato je g. stolni prošt opravil zahvalno pontifikalno mašo. Pevski zbor je pod vodstvom domačega organista predvajal Kimovčevo mašo: „Missa campestris“. Po slovesnosti je biseromašnik sam delil spominske podobice.

Ob tej priliki je bil na pobudo g. prošta vzidan lep mozaik na pročelju vzhodne lope. Mozaik je simbol Brezmadežne in ga je jubilant ob številni asistenci blagoslovil.

FARA PRI KOSTELU

Župnija Fara pri Kostelu, kjer župnikuje g. Pogorelec, je letos 16. avgusta proslavila stoletnico, kar je bila sezi-

dana in posvečena sedanja župnijska cerkev Marije Vnebovzete, ki ji je cerkev posvečena.

Kot zastopnik nadškofa je prišel iz Ljubljane profesor kanonik Jakob šolar, ki je imel slovesno mašo in pridigo. Na kratko je orisal zgodovino prafarske župnije, ki bo prihodnje leto obhajala že 600-letnico svoje ustanovitve. Ob spominu na 500-letnico ljubljanske škofije pa je govornik poudaril zlasti zvestobo Cerkvi. Cerkev nadaljuje Kristusovo odrešilno delo, zato le v tesni povezanosti z njo uspeva naše nadnaravno življenje. Govornikove besede so na vse prisotne naredile najgloblji vtis. Kot v potrdilo njegovih izvajanj pa je večji del vernikov med mašo prejel sv. obhajilo.

PISMO DR. ŠKOFA DRŽEČNIKA G. ZLATOMAŠNIKU B. TENSUNDERNU

Z velikim veseljem sem sprejel Vaše sporočilo, da boste dne 12. avgusta tega leta obhajali zlato sv. mašo. Ko z Vami hvalim Boga za to veliko milost, ki Vam jo je podelil, moram reči, da ste pa tudi sami skozi vsa mašniška leta mnogo, mnogo dobrih del dodajali k pozlatitvi Vašega jubileja. Poleg svojega rednega dušnopastirskega dela ste z neutrudljivo ljubeznijo prav očetovsko skrbeli za naše rojake, ki živijo v Nemčiji. Dokaz te Vaše ljubezni je, da ste se dovršeno naučili pisati in govoriti v slovenskem jeziku, ker ste vedeli, da boste tako lažje vodili naše ljudi h Kristusu. Samo skromen dokaz priznanja za to apostolsko delo je bilo imenovanje za č. konzistorialnega svet-

nika mariborske škofije, ki se je izvršilo dne 28. 12. 1943. Od tedaj Vas vodimo v zapiskih duhovnikov mariborske škofije med odlikovanci, kakor da ste popolnoma naš. Posebno pa se spominjam Vašega požrtvovalnega sodelovanja pri delu za beatifikacijo Slomška, ko ste zbrali nad 2500 podpisov naših izseljencev na prošnjo tedanjega škofa g. dr. Ivana Jožefa Tomažiča in zapisali, da tudi Vi z vsemi sopodpisniki iskreno želite, da bi S. B. A. M. Slomšek dosegel čast oltarja. Kakor je Bog poslal mlademu Tobiji, ko je šel na tuje, Rafaela, ki ga je spremljal in varoval, tako je Bog izbral Vas, prečastiti gospod zlatomašnik, da ste viden angel varuh vernih Slovencev — izseljencev po Nemčiji. Kakor je oče Tobija izpraševal, kaj naj bi dal Rafaelu v zahvalo, tako izprašujem zdaj ob Vaši zlati sv. maši tudi jaz. Prepričan sem, da bi mi Vi dali isti odgovor, kakor ga je dal Rafael, da naj zahvalim ljubega Boga za Vas! — In zato bom na ta dan Vaše zlate sv. maše s svojimi mislimi in z vsem srcem pri Vas, moja duša bo z Vašo zapela Te Deum laudamus za tako plemenitega božjega služabnika! — Ta naša skupna zahvalna molitev pa naj Vam izprosi milost, da bi se mogli še vrsto let veseliti sadov svojega plodonosnega delovanja in da bi Vaš apostolski zgled našel nasledovalce med Vašo duhovščino, da bodo naši rojaki — izseljenci kot člani sv. katoliške Cerkve imeli zavest, da smo katoličani vseh narodov bratje in sestre, otroci nebeskega Očeta. — Vašemu ljubeznivemu vabilu, da bi se slovesnosti Vaše zlate sv. maše osebno udeležil, pa se žal ne morem odzvati, ker sem zelo zaposlen zaradi izvrševanja škofovskih dolžnosti. — Sprejmite moje iskrene čestitke in pozdrave ter blagoslov.

Redko kdo jo dočaka, morda vsakih sto let dva ali trije. G. dr. Alfonz Levičnik, gimn. katehet v pokoju, pa jo je dočakal nenavadno čil in zdrav na telesu, pa še bolj bister po duhu.

Nekaj pred deseto uro na to lepo nedeljo se je pripeljal visoki jubilant v salvnostno okrašeno starodavno cerkev v Kranju. Res smo mu morali nekoliko pomagati preko stopnic, pa kdo bi zmožel od drugih pri 93 letih preko strmih stopnic v zakristijo! Na slovesnost so prihтели iz Ljubljane nekdanji njegovi učenci: gen. vikar dr. Jože Pogačnik, kanonik prof. Jakob Šolar, prof. dr. Janez Fabijan. Tem so se pridružili duhovniki kranjske dekanije z g. dekanom msgr. Viktorjem Zakrajškom. — Nad oltarjem je zablestel križ in letnica — 70 — Sedemdeset let torej stopa Levičnikov gospod — tako ga v spoštovanju imenujejo tu domačini — da s Kristusom ponavlja in obnavlja njegovo žrtev na križu v nekrvavi daritvi sv. maše.

Mala šestletna Irena Jekovčeva je v imenu malih takole pozdravila preč. g. zlatomašnika dr. Alfonza Levičnika:

Ta dan je sedemdeset let, odkar ste prvo mašo peli. Veliko ste voščil prejeli, še mladi z Vami smo veseli; zato sprejmite šopek ta, ki Vam ga od veselja da najmlajša deklica.

V imenu župnije se mu je zahvalila za njegove sv. maše, molitve in žrtve, pa za tiho nekdanje osemletno delo v spovednici v Kranju župnijski upravitelj Franc Blaj.

Gen. vikar dr. Jože Pogačnik je v

pomenljivem govoru na kratko pokazal jubilatovo življenje, zlasti duhovniško, ko je bil kaplan v Cerknici, škof. tajnik velikega kardinala dr. Jakoba Missije in dr. Jegliča, potem katehet v Idriji, Kranju in Ljubljani. Nato pa je razvil veliki socialni pomen duhovnika, ki je tudi današnjemu času tako zelo potreben.

Pevski zbor pod vodstvom Andreja Studena pa je zapel: Železomašnik bod' pozdravljen! Začela se je presveta daritev — slovesna maša, ki jo je opravil dr. Jože Pogačnik. Jubilant je namreč svojo daritev ob sedemdesetletnici opravil že na svojem domu, zdaj pa je na sedežu prisostvoval še enkrat slovesni daritvi. Ponižno je kipela prošnja: Kyrie eleison — Gospod usmili se. Vse te prošnje so se dvigale k dobrotnemu Bogu, da bi nam Slovencem dal še in še dobrih duhovnikov, kakor nam kaže lik g. jubilanta, ki je bil vedno odločen za božjo stvar, zraven pa mil in dobrotljiv kot njegov božanski Učenik. — Kot odgovor božji na te prošnje smo prejeli iz onostranstva zatrdilo spet pri maši v slavi: Ti sam si svet, ti sam Gospod, ti sam najvišji — ti si z nami in nam boš dajal še in še duhovnikov

po svojem Srcu. — Maša mineva. Pred zahvalno pesmijo pa se dvigne častitljivi starček jubilant in se s sicer tihim, pa tako milim glasom zahvali vsem, ki so bili pri tej sveti daritvi 70-letnega jubileja. Lepo se priporoča vernikom tudi v molitev — zakaj čas je blizu (Raz. 1, 3). Mislil je dobri starček na čas, ko se bo srečal s svojim Gospodom ob koncu življenja.

O saj bo to srečanje tako lepo in srečno. — Sam sveti oče iz Rima je poslal visokemu jubilantu in vsem, ki so se njegove železne maše udeležili, očetovski blagoslov. To nam je prebral ob koncu govora gen. vikar dr. Pogačnik.

Utihnili so akordi večno lepe pesni: Železomašnik bod' pozdravljen, množice se razhajajo med pestrimi narodnimi nošami, med mladimi in stariimi; vse pa je prevevala edina misel: bili smo na železni maši. Bogu hvala za to!

Iz prestolnega Beograda pa je prihitel na slovesnost prelat dr. Janez Jenko. Gotovo je dobil najlepše vtise iz svoje ožje domovine, ki še spoštuje in ljubi duhovnike, kakor je pokazala železna maša v Kranju.

Železna maša
prof. Alfonza Levičnika
v Kranju

V Venezueli, ki meri 912.650 km², skoraj za 4 Jugoslavije, in ima le 7 milijonov ljudi, je par sto Slovencev iz Primorske, Dolenjske, Notranjske, Gorenjske in Štajerske. Imajo svoj list, naročeni so na druge liste, tudi na „Duhovno življenje“; imajo nedeljsko službo božjo in še te in one stvari

Slovenci v Venezueli

Slovenci smo se naselili v Venezueli šele pred 10 ali 14 leti. Preje skoraj, da ni bilo tu naše krvi. Različni so bili razlogi, ki so nas pripeljali v to nepoznano zemljo. Okrog 430 nas je raztresenih po vsej državi. Slovenskih duhovnikov ima vsa Venezuela 4. Že več kot 20 let je tu preč. g. Trampuš Edvard, salezijanec, doma iz Koroške. Preč. g. Prsa Martin iz lavantinske škofije je nastavljen za župnika v škofiji Calabozo, kakih 150 km ven iz Caracasa. Tu pa sta še preč. g. Fale Mirko, ravnatelj obširnega šolskega zavoda Mons. Arias in pa preč. Grlic Janez, izseljeniški duhovnik. Oba sta iz ljubljanske nadškofije. Štajerska skupina Slovencev je najmočnejša. Za njo pridejo Primorci, nato Gorenjci, Dolenjci, Notranjci, pa tudi Prekmurci so zastopani. Tako, da res predstavljamo Slovenijo. Dovolite, prevzvišeni, da povemo najprej nekaj o naši novi domovini, nato kaj delam tu in nazadnje dodamo še posebnih pozdravov. Da pa bo to poročilo še bolj pestro, Vam poklanjamo skromen album slik. Z njim bo še bolj vidno naše bivanje tukaj.

Splošen opis dežele

Naša nova domovina je Venezuela. Tropska dežela Južne Amerike, ki jo je odkril Krištof Kolumb na svojem tretjem potovanju okrog leta 1498. Odkar pa je država samostojna, je minilo 150 let. Je to velika razsežna država z malo prebivalci, saj meri 912.650 km²

skoraj za 4 Jugoslavije, ima pa dobrih 7 milijonov ljudi. Glavno mesto je Caracas, ki šteje čez milijon prebivalcev. Večina naših rojakov živi prav tu. Dežela ima veliko bodočnost, kajti Stvarnikova dlan je vrgla tu sem polno zakladov, ki so še zakopani. Ogromna ležišča petroleja in železne rude, čakajo pridnih rok. Prav tako obsežni predeli rodovitne zemlje, pripravni za poljedelstvo. Podnebje je tropsko z dvema letnima časoma, to je s suho in deževno dobo, ali kakor ju domačini nazivajo: poletje in zima. Dan je skoro vedno enako dolg. Razlike v dolžini dneva med enim in drugim letnim časom je za eno uro. Ker leži Caracas 900 m nad morjem, ima prijetno in znošno klimo. V nižjih predelih pa je precej vroče, kar občutimo predvsem Evropejci. Prebivalci so večinoma mešanci med prvotnimi Indijanci in priseljenimi Evropejci ali nasilno prignanimi afriškimi sužnji za časa španske kolonije. Po domače se imenuje tukajšnje ljudstvo „krioljos“. Po veri so po večini katoličani. Okrog 90%. Politično je država

danes nekako tako urejena: Pri zadnjih svobodnih volitvah je dobila večino zelo levičarska stranka „Acción Democrática“ in ima zato v vladi prvo mesto. Vendar vlada v koaliciji s krščansko demokratsko stranko, imenovano „Copey“. Ustava, ki je v veljavi od zadnjega januarja tega leta, zagotavlja popolno svobodo vere, kulture in kar je važno: pouka. Cerkev ima za svoje delo popolno svobodo. Država ji finančno nekoliko pomaga. Razmerje med Cerkvijo in državo ureja Patronat, sklenjen za časa španske kolonije, ki pa je za današnje razmere zastarel in v marsičem krivičen. Cerkvene oblasti si prizadevajo za nov „modus vivendi“, če bi že ne mogle doseči modernega konkordata.

Socialni položaj

Socialno je dežela zelo zastarela. Dva socialna sloja, revnih in bogatih, sta močno vidna vse povsod. Da je temu tako, je več vzrokov. Eden, brez dvoma je, pomanjkanje krščanske zavesti. Država in Cerkev se trudita, da bi to veliko razliko zbrisali. Država predvsem s poukom, ker vidi v visoki nepismenosti vzrok zaostalosti. Cerkev pa

opozarja na nekrščansko socialno stanje in kaže na rešitev problema potom načel (krščanske socialne pravičnosti in ljubezni, kot nas tega uče veliki socialni papeži. Vendar Cerkev ne ostaja samo pri vzpodbudni besedi. Sama dejansko pomaga revnim z obširno dobrodelfno ustanovo „Charitas“, ki v svojih številnih dispanzerjih z zdravniki deli zdravniško pomoč, potrebnim pa tudi kruha in obleke. Močno skrbi tudi za šolstvo, saj ima svoje ljudske in srednje šole in celo univerzo. Katoliška visoka šola, ki jo vodijo jezuiti, ima naslednje fakultete: pravo, arhitektura, farmaceutika, in filozofija; letos pa bo odprla celo časnikarsko stolico. Katoliška univerza šteje čez 3000 študentov. Med narodom in oblastjo uživa splošen ugled, ker razpolaga z najboljšimi učnimi močmi. V vsej državi je poleg tega okrog 184 srednjih šol s 24.000 študenti. Velikanski napredek na šolskem področju je to, če pomislimo, da je leta 1948 razpolagala Cerkev samo z 49 gimnazijami s 5380 študenti. Obstojata tudi 84 učiteljskih z 9706 gojenci za bodoče učitelje. Osnovnih šol pa ima 934 s 170 tisoč učenci. Katoliške šole so drage, ker jih država ne podpira. Starši pa, če le morejo, pošiljajo vanje svoje otro-

Tudi v Venezueli imajo naše slovenske narodne noše

ke, ker je v teh vzgoja neprimerno bolj-
ša kot v državnih zavodih in izobrazba
solidnejša. Le težko je dobiti v njih
mesta, kajti katoliški zavod, ki more
sprejeti 500 otrok, dobi skoraj 1000
prošenj. Najdemo pa v Venezueli tudi
katoliške strokovne šole, kot so „escue-
las profesionales salesianas“ z oddelki
za agronomijo, obrt, tipografijo in te-
čaje za socialne delavce, trgovce, bolni-
čarke in celo odrske igralce. Na žalost
pa je treba priznati, da primanjkuje
duhovniških poklicev. Ni vztrajnih kan-
didatov, kljub temu, da je malo seme-
nišče polno navdušenih fantov. Cerkve-
ne oblasti skušajo primanjklaj nadome-
stiti predvsem s španskimi in deloma
tudi italijanskimi duhovniki.

Katoliki tisk

Ker je tisk v Venezueli svoboden,
se je Cerkev tudi tu razmahnila. Skoraj
vsaka škofija izdaja svojo pisano besed-
o, mesečno ali celo tedensko. V Cara-
casu in Maracaibo razpolaga celo z
dnevnikoma. Vendar še dosti manjka,
da bi se mogla kosati z drugimi 6 dnev-
niki, ki se tiskajo v Caracasu. Jezuiti
izdajajo mesečnik zelo aktualne vsebine,
ki socialno in politično usmerja izobra-
žence, mimo katerega niti nasprotniki
ne morejo. Dodamo lahko še, da je rav-
natelj katoliškega dnevnika v Caraca-
su poznan daleč preko mej Venezuele.
Trikrat so ga že izvolili za predsedni-
ka medameriškega časnikarskega zdru-
ženja (Sociedad Interamericana de Pe-
riodismo), ki nadzoruje tisk po celi
Ameriki.

Pred kratkim je dobila Vene-
zuela svojega prvega kardinala, na ka-
terega so ponosni vsi Venezolanci. Ob-
čevalni jezik v Venezueli je španski.
Prinesli so ga španski zavojevalci in
naseljenci. Z njimi je prišlo tudi kr-
ščanstvo. Prvotno indijansko kulturo je

nadomestila španska, ki pa ji je ostal
viden indijanski pečat. Pesem in glasba
odražata dušo tukajšnjega ljudstva. Ti-
pična posebnost v njej so božične pes-
mi, ki jih imenujejo „aguinaldos“, kar
pomeni darila za božič, novo leto in
sv. Tri kralje. Za naša ušesa pa miso,
ker je v njih preveč trušča. Tem lju-
dem pa ugajajo in se dolgočasijo ob na-
ših mehkih božičnih pesmih. Poslušaj-
mo božično pesem, ki jo pojo gojenci
osnovne šole v zavodu „Mons. Arias“,
čigar ravnatelj je naš rojak (pesem).
Ali ne vidimo v trušču, ki sili iz teh
božičnih pesmi vidni indijanski pečat!
Sledi še ena narodna pesem. Tipično
muziko pa poda naslednja skladba z
instrumenti (godala).

Naselitev Slovencev

Ob vselitvi v to deželo si je vsak
pomagal, kot si je pač znal. Kajti vsi
smo prišli brez nič, jezika nismo znali,
vodnikov nismo imeli. G. Trampuš, star-
i naseljenc, je poinagal, kolikor je pač
mogel. Večina smo imeli s seboj le prid-
ne roke, voljo do dela in poštenost. S
tem smo začeli, počasi napredovali in
si opomogli, prišli do kruha in potrebne
strehe nad glavo.

Skraja med nami Slovenci tu ni
bilo nobene povezanosti. Pred 3 leti pa,
ko je po posredovanju blagopokojnega
škofa dr. Gregorija Rožmana prišel med
nas izseljenski duhovnik, gospod Janez
Grilc, smo se okrog njega zbrali, pove-
zali in nekoliko razgibali. Večjega or-
ganiziranega delovanja naše skupine v
Venezueli kot take še ni, zlasti, če ga
primerjamo z delovanjem Slovencev v
Argentini in Severni Ameriki, kjer je
zelo razgibano. Glavni vzroki za tak-
šno stanje bi bili v naši maloštevilnosti
in raztresenosti po razsežni deželi in
priznajmo, tudi v pomanjkanju idea-
lizma. Trenutno še gospodarska kriza

doprinaša svoj del, da težje za skupnost kaj prispevamo in žrtvujemo. Če ne bi imeli svojega duhovnika, bi se za nas bore malo vedelo. Tako pa le živimo in nas kot skupnost prizna tukajšna cerkvena oblast, ki je uradno priznala dušnega pastirja za Slovence.

Versko in narodno življenje

Naše duhovno udejstvovanje seže na versko, kulturno in socialno polje. Najbolj priljubljen versko narodni sestanek je slovenska sv. maša vsako nedeljo popoldne v predmestju Caracasa. Tu sem prihaja ob nedeljah okrog 30 rojakov k sv. maši ob 5 popoldne. Pri maši pojemo domače nabožne ljudske pesmi. To petje privablja tudi druge vernike, tako, da je kapela vsakokrat kar polno zasedena. Med mašo nam gospod vselej prebere in razloži evangelij v našem jeziku. Da pa tudi gostje, ki so pri maši v večini, dobe nekaj duhovne hrane, mašnik tudi njim v španščini poda nekaj vzpodbudnih misli.

Poleg redne sv. maše obhajamo še naslednje pobožnosti: vse nedelje v oktobru zmolimo pred mašo skupno sv. rožni venec, v postu pa imamo po maši križev pot. V maju častimo Marijo s šmarnicami. Požrtvovalne gospe pripravijo poseben oltarček in na njem okrase podoba Marije Pomagaj iz Brezj. Pred tem oltarčkom opravimo ob nedeljah po maši šmarnice z nabožnim branjem, litanijami in blagoslovom. Vsem je ta pobožnost priljubljena.

Da pa slišijo božjo besedo v domačem jeziku tudi Slovenci, ki živijo izven Caracasa, mašuje slovenski kaplan vsake tri mesece zunaj na deželi. Ali v Güigüah, Valenciji, Maracaju itd. To so manjša mesta, kjer živi več naših rojakov.

Če pridenemo še velikonočni blagoslov jedi in polnočnico, smo dovolj opi-

sali naše slovensko versko udejstvovanje v Venezueli.

Poglavje zase je naše kulturno delovanje, ki je skromno, a vendar le živi. Kulturno najpomembnejši dogodek je letno praznovanje sv. Miklavža.

Poleg Miklavža se navadno s posebno proslavo spominjamo materinskega dne. Praznujemo ga drugo nedeljo v maju. Ker pa ta materinski praznik sovpade z obletnico naše prve slovenske sv. maše, počastimo s skupno proslavo svoje dobre in požrtvovalne matere in obhajamo obletnico prve slovenske službe božje v Caracasu.

(List in mladina

Naj pridenemo še vest, da imamo svoj mesečnik, če ga smemo tako imenovati. Imenuje se „Življenje“. Zelo skromen je, a vendar vsak mesec prinese v naše družine slovensko katoliško besedo. Izdaja ga s sodelavci naš dušni pastir. Njegovo vrednost in vsebino lahko sami presodite. Sicer pa radi segamo po revijah, ki jih zdajajo Slovenci drugod po svetu in si tako budimo narodno in versko zavest.

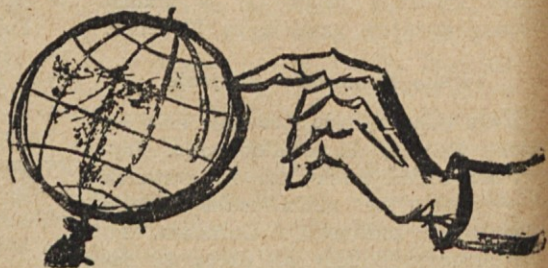
Nemogoče nam je bilo do sedaj posvetiti več pozornosti našim otrokom, da bi jim v tujini ne ugasnil plamen narodne in verske kulture. Nekoliko hoče zamašiti to vrzel otroška priloga v „Življenju“. Vendar je premalo. Tega se zavedamo. Skušali bomo to stanje izboljšati, kolikor le mogoče.

Daleč stran smo od doma. Vendar se naše misli in naša hrepenenja še vračajo na rodno grudo. Svoje ljubljene zemlje, s hribi in dolinami, z rekami in jezeri, ki jo je Bog obdaril še z dobrimi ljudmi in obilo naravne lepote, nismo pozabili. Naj jo Bog čuva še naprej in varuje Mati božja, ki stanuje po cerkvicah, posejanih širom slovenskih dežel...

JANEZ GRILC

Statistike Združenih narodov vedo povedati, da se samo 28% ljudi hrani v zadostni meri, to se pravi, da imajo na razpolago 2700—3200 dnevni kalorij. 60% ljudi pa ne doseže minimalne številke, ki je 2200 kalorij

PROBLEM MANJ

RAZVITIH NARODOV

Socialni okrožnici „Mati in učiteljica“ gre privilegij, da se je ozrla na problem, ki presega narodov okvir in zajema praktično vse človeštvo.

Ta problem je odnos bogatih in razvitih narodov do revnih in gospodarsko zaostalih. Sv. oče Janez XXIII. je s trpkostjo v duši moral ugotoviti, da velik del ljudi trpi pomanjkanje in da je to pomanjkanje, ta lakota, največja krivica sedanjega časa. Je pa to pomanjkanje tudi velika nevarnost za obstoj miru na zemlji, saj ustvarja proletarske narode. Treba je torej organizirati nesebično pomoč tem narodom in jim dati na razpolago napredke znanosti in tehnike. Vpostaviti je treba ravnotežje med prebivalstvom in proizvodnjo, ne pa misliti na protinaravno omejevanje rojstev.

POHUŠANJE NAŠEGA ČASA

Danes je na svetu že tri milijarde ljudi. Od teh ljudi jih več kot polovica trpi lakoto. Zlasti azijski, afriški in ameriški narodi latinskega porekla ne je-

do, ne proizvajajo dovolj in ne živijo človeka vredno življenje.

Statistike Združenih narodov vedo povedati, da se samo 28% ljudi hrani v zadostni meri, to se pravi, da imajo na razpolago 2700-3200 dnevni kalorij. 60% ljudi pa ne doseže minimalne številke, ki je 2200 kalorij. V Indiji pride 1570 kalorij na osebo, dasi so tam pokrajine, kjer se morajo prebivalci zadovoljiti celo s komaj 500 kalorijami.

Slaba prehrana pospešuje razne bolezni. Ljudje živijo v nezdravih in zahtolnih stanovanjih. Če je že v naprednih državah potrebnih še vedno 30 milijonov stanovanjskih hiš, jih zaostale države vsaj petkrat toliko potrebujejo.

Bolezni kot kuga, rumena mrzlica, tifus, gobe redčijo človeški rod. Pri bogatih narodih se umira med 60 in 65 letom, pri revnih že pri 35. Pri prvih je na tisoč otrok 20 ali 30 smrti, pri drugih 120 do 200. Manjkajo zdravniki, bolnišnice, čarke, postaje za prvo pomoč. Da je dovolj poskrbljeno za zdravje prebivalstva, naj bi bil en zdravnik vsaj na

tisoč oseb. V zaostalih državah je razmerje veliko hujše: eden na 50.000. Strašno se sliši, toda statistike ne lažejo: na leto umrje 60 milijonov ljudi in od teh 30 do 40 radi pomanjkanja hrane.

Ali je kaj bolj krivičnega kot ugotoviti, da devetnajst najbolj bogatih narodov poseduje 70% svetovnega dohodka, dasi tvorijo le sedmi del prebivalstva zemlje. Na drugi stani pa petnajst najbolj revnih narodov, ki tvorijo polovico zemeljskega prebivalstva, nimajo več kot 10% svetovne rente.

Jasno je, da tako ne more iti več dolgo naprej. Majhna manjšina ima v svojih rokah praktično vse bogastvo zemlje, ogromne množice pa so oropane najbolj nujnih sredstev za življenje. To stanje povzroča nemir v družbi, zavist, željo po spremembi položaja in nosi v sebi klice krvavih socialnih revolucij.

PROLETARSKI NARODI

Dolga stoletja so živeli narodi pogreznjeni v pomanjkanje, bedo in lakoto. Danes se tega zavedajo v polni meri. Ta zavest jih povezuje med seboj in poziva v boj zoper bogate narode. Lakota je povezala afriške in azijske narode v silen blok. Postali so kot sindikat, ki brani pravice svojih članov. Pričenja borba tistih, ki imajo premalo, zoper tiste, ki imajo preveč. Lord Boyd Orr je modro dejal, da bo v prihodnjih letih ogorčenje lačnih narodov bolj nevarno za človeštvo kot pa atomske bombe. Problem vojne in problem lakote sta neločljivo povezana med seboj.

Proletarski narodi so danes prepričani, da beda ni nujen delež nekaterih narodov; da ni neobhodno potrebna lakota za vzdrževanje ravnotežja v druž-

bi; da sta tehnika in civilizacija že v stanu, ustvariti nov družabni red, kjer lakota ni potrebna. Toda proletarski narodi tudi ugotavljajo, da bogati narodi ne vzamejo resno svojega lastnega besedičenja o bratstvu med narodi; da jih vodi le gon po dobičku in gospodarski nadvladi šibko stoječih slojev. Zato se čutijo izkoriščane in izžemane, zato jih draži konfort bogatašev, njih razmetavanje bogastva in nemoralno življenje. Zahtevajo, da se jim da prilika za lasten gospodarski razvoj. Že niso zadovoljni z lastno usodo, kajti vidijo, da ni nujno vedno biti prikovan na revščino.

Proletarski narodi vedo, da se meče krompir v morje, da se požiga žito, da se uničuje kava zato, da ostanejo cene visoke. Tudi vedo, da bi samo deset od sto stroškov, ki so namenjeni oboroževanju, utegnilo odpraviti bedo manj razvitih narodov. Zavedajo se, da kivič vodi svet, dokler se „bogataška dežela“ z 200 milijoni ponaša s 15 tisoč kin, dvoranami, proletarska Indija s 400 milijoni pa nima več kot 14.000 postelj za uporabo bolnikom.

Kdor ta dejstva le malo premisli, ga mora zazebsti pri duši in zagrabiti ga mora sveta jeza, ob spoznanju, da bogati narodi tako malo store za olajšanje bede revnih držav.

EKONOMSKI NEOKOLONIALIZEM

Kar najbolj boli krščanskega opazovalca, je ugotovitev dejstva, da bogati narodi izkoriščajo bedo svojega bližnjega za svoje politične cilje v borbi za nadvlado sveta.

Socialna okrožnica „Mati in učiteljica“ Janeza XXIII. je ostro ožigosala novi kolonializem, ki se poslužuje gospodarske pomoči z namenom politično si podvreči ubožane narode.

Vsi navadno mislimo, da Združene države največ prispevajo pri pomoči drugim narodom. Pa daje Belgija z ozirom na svoje dohodke veliko več kot pa ZDA. ZDA praktično podpira le tri narode s 40 milijoni prebivalcev (Južna Koreja, Formoza in Južni Vietnam). Podpira jih zato, ker ji služijo v borbi zoper kitajskim komunistom.

Pomoč zapadnega sveta je bila vedno neuspešna in to pač radi brezdušnega kapitalizma ki vsako pomoč veže na svoje pogoje. Zapadne sile se obupno oklepajo ekonomskega sistema, ki jih je obogatil. V manj razvitih narodih vidijo nova tržišča kamor bodo postavili svoje proizvode.

Baš proti takemu načinu gospodarskega osvajanja so pa novi narodi najbolj občutljivi. Zato ima sovjetska propaganda do njih veliko moč. Komunisti trdijo, da se bodo novi narodi le z industrializacijo gospodarsko in politično osamosvojili. Zato Sovjetska zveza sodeluje pri gradnji in postavitvi velikih državnih podjetij. Obtožuje kapitalizem, da je svoje gospodarstvo zgradil na deželah, ki jim je dovoljeno nuditi le surovo materijo, ne smejo je pa sami razvijati, temveč jo morajo prepustiti gospodarsko že razvitim narodom, da jo le-ti oblikujejo in nato narodom, od koder so materijo dobili, za drag denar nazaj dajejo.

POTREBA KRŠČANSKE VZAJEMNOSTI

Ob pogledu na vse to izigravanje bede v svoje sebične namene, še bolj začutimo, kako svetu manjka krščanske ljubezni in čuta vzajemnosti. „Tre-

ba je — pravi sv. oče Janez XXIII. — vzbuditi v vseh dušah čut odgovornosti za potrebe bližnjega. Nihče več se danes, ko praktično razdalj ni več, ne more izgovarjati, da ne pozna potreb bližnjega. Vsi smo odgovorni za narode, ki so podhranjeni.“

Socialni nauk Cerkve jasno označuje, da bogastvo zemlje ni in ne more biti stvar le nekaterih izbrancev, temveč mora služiti vsem, ki ga potrebujejo. Zato nobena človeška zakonodaja ne more razveljaviti te naravne pravice.

Krščanska vzajemnost terja, da narodi, ki proizvajajo preveč, teh produktov ne uničujejo, temveč jih razdelijo med vse, ki so brez njih ali jih nimajo v zadostni količini.

Tudi zahteva krščanska vzajemnost, da prejmejo manj razviti narodi neobhodno potrebne kapitale za začetni in razviti svoje gospodarstvo z modernimi metodami. Treba je sestaviti plan, ki vpoštevata prirodno bogastvo, materijo samo, zdrave cene, vzgojo mladine, stanovanjske prostore, zdrave posameznikov ter članov družbe. Poiskati je treba nesebičnih tehnikov, ki jim bo sloves samo za vzgojo novih rodov.

Če bo prišla torej krščanska vzajemnost do izraza, kot si to želi sv. oče Janez XXIII., potem smemo upati, da revni narodi ne bodo zašli v skrajnjo, da si s silo vzamejo, kar jim socialna pravičnost daje in priznava.

Kar je predvsem potrebno, je zavest, da smo člani istega skrivnostnega telesca in dolžni zato videti v vsakem bližnjem brata, ki mu je treba priskočiti na pomoč kadar je ta pomoči potreben.

JOŽE JURAK

„Z nobeno stvarjo ne škodujemo svojemu bližnjemu bolj kot z napredanjem značaja svojega bližnjega.“

MED NAMI V ARGENTINI

PRAZNIK VSEH SVETNIKOV

Na praznik vseh svetnikov so bile na večih krajih Velikega Buenos Airesa molitve za rajne. V Slovenski kapeli jih je opravil g. župnik Gregor Mali, na Florésu g. Jože Guštin, na Chacariti, kjer je bilo nad 300 staronaseljencev, g. dr. Stare, v Ramos Mejía g. župnik Novak, v San Justo g. Janko Mernik, v San Martinu g. Jože Jurak, v Slovenski vasi pa g. Janez Petek.

DAN SLOVENSKE MLADINE

Slovenska mladina v Velikem Buenos Airesu, ki je organizirana v Slovenski fantovski zvezi in Slovenski dekliski organizaciji, je zopet priredila svoj mladinski dan. Ta dan, ki je bil že 10. po vrnitvi, je bil prvo nedeljo v novembru.

Prireditelj je bila na Slovenski Pristavi v Morónu. Pričela se je s skupno sv. mašo, med katero je bila pridiga. Sv. mašo je daroval dr. Alojzij Stare, duhovni vodja SFZ.

Po sv. maši je bila najprej na prostem proslava praznika slovenske svobode. Govoril je Tine Debeljak ml. Zatem pa je bilo zborovanje, katerega je vodil Franci Markež, predsednik SFZ.

Zbor SDO je zapel dve Slomškovi pesmi. Srednješolci so nastopili z recitacijo Prešernovega Uvoda h Krstu pri Savici. Slavnostni govornik pa je bil Jože Poznič. Govoril je o ciljih naših organizacij, to je o veri in narodni zavednosti mladega fanta oz. dekleta v tujini.

Popoldne pa so bile med odseki različne tekme.

Pri prireditvi je sodelovala mladina iz vseh okrajev Velikega Buenos Aire-

sa. S to prireditvijo so mladi ponovno izpovedali vero v ideale, v bratsko povezanost in voljo do življenja.

OBČNI ZBOR

ZEDINJENE SLOVENIJE

V nedeljo, 11. novembra, je bil v Slovenski hiši v Buenos Airesu občni zbor našega predstavniškega društva „Zedinjene Slovenije“.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik Lojze Horvat, kot odborniki pa: Vilko Cuderman, Božo Fink, Nace Grohar, Jože Jonke, Janez Kralj, Ivan Kopač, Silvo Lipušček, Janez Lužovec, Aleksander Majhen, Franci Markež, inž. Albin Mozetič, Anton Orehar, France Pernišek, Robert Petriček, Miloš Stare, Edi škulj, Janez špeh, Marijana Marn, Karel Uršič, Herman Zupan str., Metka Železnikar, Lojze Žužek in Stane Žužek. Za namestnike odbornikov: Mara Bidovec, Nanda Češarek, S. Mehle in Janko Žebre. Za nadzorni odbor: Dr. Leopold Eiletz, Lojze šonc, Franc Lobnik. Za razsodišče: Dr. Alojzij Voršič, dr. Celestin Jelenc in dr. Franc Logar.

ZAKLJUČEK ŠOLSKIH TEČAJEV

V prvi polovici decembra so bili med nami zaključeni šolski tečaji. Osnovno šolskih tečajev je bilo poleg Adroguaja 16; srednješolski pa eden. V ljudskošolskih tečajih je bilo v letošnjem letu nad 700 slovenskih otrok, v srednješolskem pa 50.

Osnovnošolski tečaji so bili v tehle krajih: Barrio San José (10), Berazategui (19), Buenos Aires (25), Carapachay (38), Ezeiza (7), Florida (21), Hurlingham (17), Morón (90), Ramos Mejía (100), San Fernando (5), San Justo (121), San Martín (101), San Miguel (11), Slovenska vas (94), Transradio (7), Mendoza (50).

Srednješolski tečaj je štel 50 dija-

kov in dijakinj, vršil se je v Slovenski hiši v Buenos Airesu. V njem so poučevali tile: g. direktor Anton Orehar in dr. Franc Gnidovec (verouk), prof. Geržinič in g. Duh (slovenščino), g. Jurčec, g. Kremžar in g. Debeljak ml. (zgodovino), g. Horvat in g. Poznič (zemljepis).

Ljudskošolski učiteljski svet, ki ga vodi g. nadzornik Aleksander Majhen, pa je štel 41 članov. Posamezne tečaje vodijo: ga. Marjana Batagelj, ga. Zdenka Jan, ga. Helena Petje, gdč. Anica Šemrov, gdč. Silva Žužek, gdč. Katica Kovač, gdč. Mija Markež, gdč. Angelca Klanšek, g. Edo škulj, g. Aleksander Pirc, g. Dušan Šušteršič in g. Anton Kovač.

KULTURNI VEČERI SKA

Slovenska kulturna akcija je imela v letu 1961 12 kulturnih večerov. Na njih so predavali: dr. Brumen, dr. Debeljak, dr. Krajnik, prof. Geržinič, p. Eiletz, dr. Čuk in B. Fink.

LOJZE ŠKRABA — NOVOMAŠNIK

V nedeljo, 25. novembra, je v cerkvi Marije Pomočnice v Don Boscovem zavodu zapel novo sv. mašo č. g. Lojze Škraba, salezijanski novomašnik.

Rojen je bil na Igu 18. januarja 1932. 13-leten je z brati in sestrami ter očetom zapustil domovino. V juliju 1951 je vstopil k salezijancem. 22. septembra je dospel do duhovništva. Posvečen je bil v Čórdobi, kjer je dovršil bogoslovne študije.

Novomašni govornik je bil č. g. Janko Mernik. Novomašniku so asistirali: č. g. Anton Smolič, nekdanji njegov katehet na Igu, č. g. Ivan Lužovec in č. g. Daniel Vrečar, redovna sobrata.

Med sv. mašo je pel zbor „Gallus“ pod vodstvom dr. Julija Savori.

Novomašno slavlje je bilo potem v Našem domu v San Justu, kjer žive novomašnikov oče in ostali sorodniki.

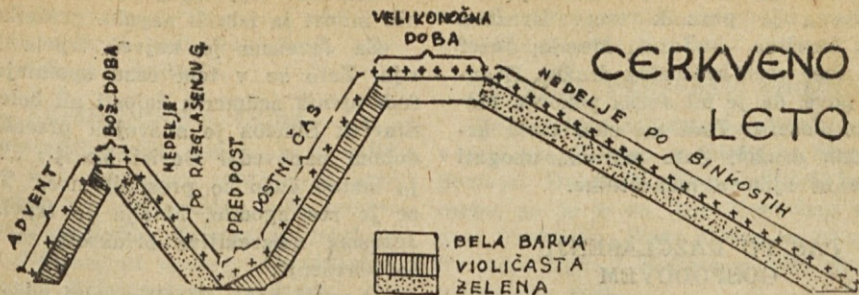

Novomašnik č. g. Lojze Škraba

DVA KULTURNA VEČERA V KATOLIŠKEM DOMU

Na dan vseh rajnih smo imeli v Katoliškem domu v Gorici lepo predavanje z barvnimi slikami, ki ga je pripravilo SKPD s sodelovanjem Slov. kat. akademskega društva. Član akademskega društva dr. Slavko Bratina je imel lepo predavanje o načinu pokopavanja na splošno in o naših goriških pokopališčih, ki smo jih tekom stoletij imeli že celo vrsto. Pokazal nam je nato naša pokopališča po deželi in v mestu, še posebno pa grobove zaslužnih mož.

V nedeljo, 4. novembra pa je bil v Domu večer, posvečen našemu velikeму škofu Antonu Martinu Slomšku. Učiteljica Mariza Perat iz Pevme nam je izredno lepo orisala življenje in delovanje svetniškega škofa med Slovenci. Sledile so lepo podane deklamacije Slomškovih pesmi in petje. Večer je priredilo Slov. kat. prosvetno društvo „Jože Abram“ iz Pevme.

CERKVENO LETO

BOŽIČNA DOBA

Cerkev je razdelila praznike med vse cerkveno leto. Središče vseh praznikov je Kristus. Advent pomeni prihod. V adventu pričakujemo Jezusa. V božiču ga sprejmemo in molimo. Na praznik razglášenja Gospodovega ali svetih treh kraljev se razodene vsem ljudem. V postu nas Jezus sam uči pokore in zatajevanja.

Na svetno nedeljo Jezus zmagoslavno jezdi v Jeruzalem. Na veliki četrtek postavi sveto Rešnje Telo in sveto mašo. Na veliki petek umrje na križu: Na velikonočno nedeljo pa je vstal od mrtvih. Štirideseti dan po vstajenju je šel v nebesa, petdeseti dan — na binkoštni praznik — pa je poslal Svetega Duha.

ADVENTNI ČAS

Adam in Eva sta grešila. Neskončno pravični Bog ju je kaznoval. V svoji neskončni dobroti pa jima je napovedal Odrešenika. Izvoljeno ljudstvo je goreče prosilo, naj kmalu pride Odrešenik.

Božični praznik je obletnica njegovega prihoda na svet. Štiri adventne nedelje nas pripravljajo nanj. Sveti Janez Krstnik nam kljče: „Pripravite pot Gospodu! Lepo sprejmite Jezusa, Odrešenika!“

Jezus je prišel zato na svet, da nam je odprl nebeška vrata, ki so bila zaradi greha zaprta. Prišel nas je učiti ponižnosti, čistosti in ljubezni. Marija ga ima v svojem naročju. Molimo ga in pojmo z angeli: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji. Prvi dan v letu, 1. januarja je obrezovanje Gospodovo, 2. januarja pa praznik presvetega imena Jezusovega.

Ta dva praznika nas oba spominjata, da so starši osmi dan po rojstvu nesli božje Dete v tempel in mu dali ime Jezus, kakor je naročil nadangel Gabrijel. Ime Jezus pomeni Odrešenik ali Zveličar. Jezus je prišel zato na zemljo, da nas je odrešil in zveličal. Ključimo večkrat z velikim zaupanjem in veliko ljubeznijo presveto ime Jezus!

Dne 6. januarja je razglášenje Gospodovo ali praznik svetih treh kraljev. Jezus se je na ta dan razodel, dal spoznati zastopnikom poganskih rodov, svetim trem kraljem. Prikazala se jim je zvezda in jih pripeljala k Jezusu, Odrešeniku sveta. Ko so prišli k Jezusu, so ga počastili in mu darovali zlata, kadila in mire. Tudi mi poznamo Jezusa. Molimo ga, zahvaljujmo se mu in mu darujmo svoje odpovedi in žrtve!

Na nedeljo v osmini razglašenja Gospodovega je praznik svete Družine. Sveta Družina — Jezus, Marija, Jožef — je vzor vseh krščenskih družin. Evangelij pove, da je bil Jezus pokoren Mariji in Jožefu. Tudi mi smo člani krščanskih družin. Zato moramo ubogati starše in njihove namestnike.

ČAS PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM

Jezus je prišel zato na zemljo, da je ljudi učil in odrešil. Bil je Učenik in Odrješnik. Nedeljski evangeliji po razglašenju Gospodovem nam pripovedujejo, kako je Jezus učil in kako svoj božji nauk s čudeži potrjeval. Mi smo kristjani, Kristusovi učenci. Zato smo dolžni Jezusov nauk spoznati in po njem živeti. Radi se učimo katekizma in verskih resnic!

POSTNI ČAS

Postni čas nas spominja na Jezusa, ki se je 40 dni in 40 noči postil in molil v puščavi. Vsi kristjani moramo Jezusa posnemati. Zato sveta Cerkev začne postni čas s pepelenjem vernikov. Pepel pomeni pokoro, ki jo moramo delati v postnem času. Na pepelnično sredo in na veliki petek je strogi post; zdržati se moramo mesa in mesnih jedi; tisti pa, ki so že spolnili 21 let, pa še niso stopili v šestdeseto leto, se morajo v jedi pritrpati in se le enkrat na dan nasititi.

ČAS GOSPODOVEGA TRPLJENJA

Čas od tihe nedelje do velike noči se imenuje čas Gospodovega trpljenja. V tem času nas sveta Cerkev pripravlja na veliki teden. Stalno nas spominja na križ, ki je znamenje našega odrešenja. Molimo tudi mi s sveto Cerkvijo: „Pozdravljen križ, naše edino upanje.

V tem času trpjenja pomnoži v pravičnih milost in izbriši napake grešnikov.“

Za Jezusom je največ trpela Marija. Zato se v tem času spominjamo tudi njenih sedmerih žalosti ali bolečin. Starček Simeon je s svojim preroškim duhom napovedal Devici Mariji: „Tvojo lastno dušo bo presunil meč.“ Tako se je res zgodilo. Marija je trpela z Jezusom neizrekljive bridkosti za naše odrešenje.

O sveta božja Mati napolni naša srca z ljubeznijo do Kristusa, ki je naš Bog in Gospod, da bomo lepo živeli in mu vedno delali veselje!

VELIKI ALI SVETI TEDEN

V velikem tednu se spominjamo Jezusovega trpljenja in njegove smrti. Zato moremo tudi mi govoriti s svetim Pavlom: „Živim v veri v Sina božjega, ki me je vzljubil in zame dal samega sebe.“

CVETNA ALI OLJČNA NEDELJA

Jezus gre v Jeruzalem. Množice ljudi, med katerimi je veliko otrok, ga navdušeno pozdravljajo. Radostno mu vzklikajo: „Hozana sinu Davidovemu! Blagoslavljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!“

VELIKI ČETRTEK

Na ta dan je bila prva maša na zemlji. Opravil jo je Jezus sam. Postavil je namreč zakrament svetega Rešenjega Telesa tako, da je spremenil kruh v svoje telo in vino v svojo kri, potem pa nas vse povabil, naj ga prejemo. ko je govoril: „Vzemite in jejte, to je moje telo. Vzemite in pijte, to je moja kri.“

VELIKI PETEK

Jezus nas je tako ljubil, da je dal svoje življenje in na križu umrl, da nas je rešil greha. Zato hvaležno molimo:

„Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.“ Ta dan večkrat poljubimo križ, znamenje našega odrešenja.

VELIKONOČNA DOBA

Aleluja! To grško besedo, ki je vzklik veselja nad Jezusovim vstajenjem, sveta Cerkev vsó velikonočno dobo ponavlja pri bogoslužju. Kristus je vstal in s tem dokazal, da je Bog. Aleluja! Veselimo se Kristusovega vstajenja!

ČAS PO VELIKI NOČI

Doba po veliki noči ima pet nedelj. Cerkev bere pri mašah teh nedelj od delke evangelijev, ki poročajo, kako se je Jezus prikazoval po svojem vstajenju apostolom in učencem, kaj jim je govoril in kakšna navodila dajal za življenje. Ti evangeliji tudi pripovedujejo, kako je Jezus ustanovil Cerkev in učencem obljubil, da jim bo poslal Svetega Duha.

GOSPODOV VNEBOHOD

Štirideseti dan po svojem vstajenju je šel naš Gospod z Oljske gore v nebesa. Pred svojim vnebohodom je učencem govoril: „Odhajam, da vam mesto pripravim. Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu.“ Nato je povzdignil roke, jih blagoslovil in odšel v nebo.

Jezus bođi nam v nebo vodnik, v srečni večnosti pa naš plačnik!

BINKOŠTNA NEDELJA

Binkošti so praznik božje dobrote, ljubezni in milosti. Spominjajo nas prihoda Svetega Duha, ki je tretja oseba presvete Trojice. Prišel je na Marijo, apostole in na 120 učencev, ki so molili v dvorani zadnje večerje. Molimo tudi

mi s sveto Cerkvijo: „Pridi, Sveti Duh, napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni.“

NEDELJA PRESVETE TROJICE

Danes slovesno obnovimo svojo vero v presveto Trojico, v Očeta in Sina in Svetega Duha. V Bogu so tri božje osebe, pa je le en Bog. Ponovimo večkrat hvalnico: „Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu.“ Molimo goreče, zbrano apostolsko vero.

PRAZNIK SVETEGA REŠNJEGA TELESA

Na ta praznik javno in slovesno častimo, slavimo in molimo Jezusovo sveto Rešnje Telo. Jezus nam govori: „Moje telo je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“

PRAZNIK PRESVETEGA SRCA JEZUSOVEGA

Ta praznik nas spominja Jezusove neizmerne, neskončne ljubezni, ki jo ima do nas. Obenem nas opozarja na dolžnost zadoščevanja, ki ga moramo dajati presvetemu Srcu za žalitve. „Srce Jezusovo, dobrote in ljubezni polno, usmili se nas!“

POBINKOŠTNA DOBA

Ta doba je najdaljša v cerkvenem letu. Obsega najmanj 24 in največ 28 nedelj. Nedeljski evangeliji poročajo o velikih dogodkih iz Jezusovega življenja, o njegovem prelepem, čudovitem nauku in o njegovih velikih čudežih.

Tako se konča cerkveno leto. živimo z njim! Vedno bolj spoznavajmo in ljubimo Jezusa!

Priredil Gregor Mali

Resnica, ki ni združena z ljubeznijo, izvira iz ljubezni, ki ni resnična“ — Sveti Frančišek Saleški.

ODISEJ IZ KOMENDE

I. HAGARA

Bilo je v kresni noči leta 1721. Svetlo so plale zvezde nad zemljo, ki leži od Ljubljane na vzhod in sever. Zadnji krajec meseca še ni bil vzšel, a svetilo se je že kakor daljna zarja za obrobjem gora, ki zaslanjajo največje polje na Kranjskem proti burjam in mrzovom iz daljnih nemških in ogrskih strani. Kresovi po gorah in dolinskih holmih so bili že davno dogoreli; veselo rajanje in vedro ukanje kresujočih je bilo utihnilo. Trudne so spale vasi, mirno so se zaslanjale sela med bohotno rast tihih polj, rahlo pošumevajočih dobrav in pašnikov ob Savi in Bistrici do Kranja in do Kamnika. Le zdaj pa zdaj je zaplaval čez širni molk, ki ga ni motilo niti petje murnov, otožen, kakor iz neskončne dalje tavajoči glas

cerkvenega zvona, ki je nanj udaril bat, znaneč pozno polnočo uro.

Od Save po Bistrici navzgor je dehnilo hladno v polje, ki je položeno med Šmarno goro, Sv. Petra v Komendi, Sv. Primoža nad Kamnikom in Križ. Tisti čas je vzšel mesec in medlo napolnil vso pokrajino s svitom. Cesta pred Mengštem in za njim se je svetlo zarisala sredi polj in žetev, kozolci so vrgli svoje pošastne sence. Nekje pod Holmcem je zapel prvi petelin, dvakrat, trikrat, nato je utihnil, zaspal še enkrat. Z dobrav po Bistrici navzdol proti Savi se je potegnila rahla meglica, se pritisnila v jelšje vejevje in obležala jasna, strašča človeško srce, kakor koprena, ki se vanjo ogrinjajo večše in duhovi, ki miru nimajo in bedijo in blodijo do jutra, do prvega petelinjega klica.

Tedaj je omahnila iz sence med hišami v Terzinu drobna, nizka ženska na svetlo cesto in šla sklonjena naglo proti Loki. Zavita je bila v volneno zimsko ruto, s katero je skrbno zagrinjala nekako breme na prsih. Ko je šla po cesti, je vidno omahovala in se opotekala. Če pa je zadela z ного ob kamen na cesti, je glasno zaječala in iskala mehkejšo, s travo porasle poti ob cesti, kakor so vajeni ljudje, ki so trudni in so hodili daleč. Izpod rute, ki si je z njo zakrivala skrivnostno breme, je zdaj pa zdaj zaječalo. Bil je glas dojenčka, ki ga je lačnega tešila le omotičnost zibanja in gibljavej utrujene ženske. Potnica se je trudila, da bi šla čim hitreje in prišla čim prej. Prešla je mimo Loke, stala je pred Mengštem in obstala. Poslušnila je. Pred njo je jeknilo iz stolpa dve.

„O, moj Bog!“ je vzdihnila glasno in se spet pognala po cesti v senci mengeških poslopij. Otrok je postajal ne-

niren. Skoraj z nejevoljo in hlastno ga je pozibavala, kakor da se boji, da je ne bi kdo opazil in slišal. Tiščala se je skrbno senčne strani, mimo svetlih jas pa je tekala. Že skoraj kraj vasi, kjer zavije pot v Topole, je zaslišala pred seboj pasji lajež, govorico ljudi in prhanje konj. Stisnila se je v senco in čakala nemirno ter iskala z očmi, kako bi se ognila, da je ne bi videli. Potem pa je začutila, da se ji šibijo noge od slabosti. Dete pod ruto je zajekalo na glas. Žena je naglo počenila, razpela obleko na prsni in potisnila nanje dojenca. In ko je pil, jo je stresalo hladno, oči so ji hotele posili mižati. Šum ljudi pred njo še ni bil utihnil. Njej se je zopet kakor obupnost prelilo v srce. Solze so ji silile v oči, ne hote je govorila polglasno:

„Saj ne pridem do časa. Moj Bog, kaj bo z menoj!“ Nato je napeto poslušala in je spet govorila sama s seboj:

„In če ne pridem, naj bo! Prekleta sem, poginila bom. Saj vem, kam bom skočila. Še otrok pogine z menoj.“ Skoraj glasno je rekla: „Naj pogine! Ena skrb bo manj, preden bom legla v grob.“ Nekje v bližini je tedaj nekdo vprašal z okna: „Kdo govori tu doli?“

Žalostna nočna popotnica se je vsa stresla in se ni genila.

„Kdo je?“ je vprašalo v drugič.

„Zdaj je vse proč,“ je pomislila žena in že so se ji ustnice zgenile, da bi zaklicala in povedala. Tedaj pa se je oglasil od gorenje strani moški glas, nato ropot voza, ki se je zazibal po cesti. Počil je bič in žena je videla, kako je voz prešel. Mlad moški z mlado žensko je sedel na njem. Tesno je stonela žena ob možu. Zazdelo se je popotnici, da sta se glasno zasmejala. Ne da bi še mislila na človeka, ki je bil za-

klical z okna in je zdaj morda gledal za njima, ki sta se peljala mimo, je potna žena krenila dalje na pot. Njene misli je polnila žalostna zavist:

„Kako sta srečna! Spala sta in sta že vstala in se peljeta v belo Ljubljano. Morda pa nista vstala in še nista legla, bila sta samo v gosteh pri žlahti, na krizmanku in krstu za botra. Pila sta vino, jedla bel kruh, obdarovala dete in zdaj se veselo vračata domov mož in žena.“

Zavila je proti Topolam in je svobodneje šla; mislila je bridko, vse bridkeje:

„Tako sem upala, da bo tudi meni; verjela sem in zdaj obupujem; kakor tatica hodim vso noč in ne najdem miru.“

Obstala je. Bolest ji je stisnila srce. „Moj Bog, moj Bog,“ je zaječala, „kam grem? Otroka grem odlagati! Očeta nima in mati ga bo zavrgla. Kdo ga bo vzel? Ali ne bo poginil kakor pes? Dušo bom pogubila zaradi tebe, moj mali!“

Krčevito je stisnila dete k sebi, stresla se in se nato hripavo zasmejala:

„Pa če pade greh name, naj pade hujsi nanj, ki mi je storil hudo. Naj pade nanj, nanj, nanj!“

Kakor da so jo utrujeno nove moči prešinile, je stopila odločno. Šla je mimo setev in travnikov. Iz setev se je že oglašala prepelica. Na cesti od Križa je bilo slišat konjska kopita. Jezdil je morda hlapec v mesto po lečniku za človeka, ki je to uro umiral, morda za ženo, ki je ležala v težkih bolečinah in ni mogla poroditi. Misel na smrt je stresla popotnico. Ko je prišla do znamenja ob cesti, je zdrknila na kolena in zaprosila kratko, krčevito:

„Gospod Jezus, če ga odložiti mo-

ram, o, stori mu dobro! Naj nima zlo-
ba moči do njega, naj bo Tvoj!“

Bila ni hudobna, samo nesrečna, in
Križani je poznal njene poti doslej in
potlej, je ni zavrgel in je vzela dar, ki
mu ga je z besedo poklonila: „Naj bo
Tvoj.“ —

Dan bo, ljudje vstajajo zgodaj, je
pomislila žena, a že manj bridko. Bila
je že omočena od poti in je topo ume-
la le eno: Saj ga moram odložiti, kaj
si vem drugega ž njim? Saj ga ne bi,
če bi smela, a moram, moram!

V težki stopinji bridke besede je hi-
tela svojo pot dalje vse prek ob potoku
Pšati navzgor, mimo Most in Kaple
vasi proti cerkvi svetega Petra v Ko-
mendi.

„Moram, moram, moram!“

Nad planinami se je začelo svetli-
kati, v polju in žitu, v grmu in logu
se je dramil šum živjenja, od kamni-
ške strani se je oglasil prvi zvon. Hlad-
na jutranja sapa je potegnila kakor
mrzla rosna roka čez njen obraz; nje-
no krilo je bilo težko od rose, ki se
je bila zilila nanje, ko je hitela po ste-
zah, ki jih je očitvidno poznala. Stala
je za vrta in sadnjaki. S poti, ki drži
navzgor k cerkvi, je čula težke kora-
ke, lesene cokle. Cerkovnik gre in bo
zvonil jutro. Slišala je še, kako so se
pri bližnji hiši odprla vrata v hlev in
kako je lačna živina zamukala. Takrat
je planila mimo sadovnjaka in stala
pred župniščem. V cerkvi se je ogle-
sil zvon. Žena je vsa zadrževala, zobje
so ji šklepetali.

„Otrok moj,“ je zastokala in pritis-
nila dete še enkrat krčevito k sebi. Po-
tem ga je naglo razvila in ga varneje
povila. Z ustnicami se je vsesala v
drobno, mlečno lice. Dete je zaječalo.
Hitro ga je položila na najbližji prag.
Potem je odskočila spet v senco med
drevje. Tam je stala nemo. Potem je

vzdihnila lahko, vzela iz nedrij bel list,
skočila še enkrat k otroku in mu potis-
nila papir pod ovoje.

Vas se je budila. Nesrečnica je po-
begnila kar počez čez njive proti gošči.
V jarkih za Tunjicami je omahnila v
travo med grmovje. Zaspala je trenut-
no, kakor ubita ...

*

Kdo je bila? Siromašna hči revne-
ga bajtarja nekje pri Krškem. Za bolj-
šim kruhom je šla z doma. Imela je
teto, ki je tudi šla in si pridobila mo-
ža v Ljubljani in je bila neki bogata
in debela. „Tudi jaz bom bogata in
debela in bom imela moža v Ljubljani.“
Služila je pri gosposkih ljudeh. Neka
tovarišica jo je skvarila, hvaleč jo, ka-
ko je lepa in da mora biti priljudna z
moškimi. Po naključju je prišla za
strežnico h komendatorju v Komendi.
Njena ljubka zunanost je sprva pri-
jala okusu visokega gospoda. Ko pa
se je začela razvijati njena ničemur-
nost v preveliki meri, jo je visoki gos-
pod pokaral. Upaj pa je, da ji bo nje-
na slaba nagnenja ubil z dobro bese-
do in blagohotnim prizanašanjem. Mor-
da bi se mu bilo to tudi posrečilo, a te-
daj je prišel k njemu na daljši obisk
nekak njegov sorodnik. Bil je to mlad
fant, ki je študiral. Klicali so ga za
Ciprijana. Lepšega fanta tedaj ni bilo
pod šempeterskim zvonom. Ne da bi
gospod komendator kaj slutil, sta se
Ciprijan in komendatorjeva strežnica
spoznala, sprijaznila in začela misliti
drug na drugega. Svoje znanje pa sta
znala dobro prikrivati, tem laže, ker je
bil komendator slepo zaljubljen v svo-
jega sorodnika in mu je bilo celo všeč,
da je strežnica mladeniču naklonjena.
Ženice na vasi pa so si začele nekaj
šepetati in župnik Rogelj je tudi nekaj
zvedel in bil nejevoljen na deklino. O
priliki je previdno opozoril komenda-

torja. Ta ga ali ni umel ali ni hotel umeti. Verjel je preveč svojemu sorodniku, izpregledal mu mnogo. Bil je zadnji član družine baronov Testaferrati-jevih ...

Potem pa je vse kakor v vodo padlo. Lepega dne je odšla strežnica iz Komende. Nekaj mesecev za njo je nenadoma odpotoval mladi Ciprijan. Deklica se je zatekla k teti v Ljubljano, ki pa ni bila ne bogata ne debela. Pač je imela moža, mestni birič je bil in je pretepal ženo. Dokler je deklica imela denar, jo je prenašal v hiši. Ko pa se je rodil otrok in je deklčin ljubček izginil na Laško, je začel odurni mož godrnjati. Šest tednov po porodu na kresni večer je pijan vrgel mlado mater na cesto...

In zdaj je spala in v sanjah živela še enkrat namišljeno srečo minulega leta. Bila je mlada kri, bolj lahkomišelnost in nega skvarjena. Bolečina jo je delala dobro, ugodje jo je zavajalo v brezbriznost. Hoditi je imela pot žalostnih izgubljenk. Zdaj se je zbudila. Solnce je stalo visoko na nebu. Pomela si je oči in se spomnila, kar je bila doživela. Še enkrat jo je obšla silna žalost in je tiho jokala. Potem je prisluhnila. Žvenket kose je udaril na nje-no uho. Takoj nato je slišala ženski glas:

„Pa zakaj ga je položila prav na župnikov prag, zakaj ga ni na moj ali ali tvoj? To povej Boštjan.“

„Molči mi že, jezik zlodjev,“ se je shudil mož. „Naš gospod so pošteni, da sam sveti Peter v nebesih ni bolj.“

„Ali sem rekla, da ni pošten?“ je ugovarjal ženski glas. „To povej, zakaj so ga položili na njegov prag, sem rekla.“

„Coprnica,“ je viknil mož. Ženski glas ni odgovoril. Mlada mati v gramovju se je oddahnila. Zdaj ji je odleg-

lo. Vedela je, da so otroka našli. Ko pa je pomislila, kako se ji je primerilo, da je otroka odložila prav na župnikov prag, se je lahkomišelnost nasmejala in menila:

„Saj ga nisem nalašč. Je že Bog tako hotel. Ubogi moj črviček, mu bo morda zato boljše na svetu.“

Še drugače se je tolažila:

„Pa saj ne bo vedno pri tujih ljudeh. Zdaj bom šla spet v službo, hranila bom, bogata bom. Seveda, ženiti se ne bom mogla kar tako. Nič ne de. Toliko bom imela, da se vrnem v Komendo in vzamem sina k sebi.“

Še je ugibala o bodočnosti. Potem je začutila lakoto in je razvezala ruto, kjer je hranila denar.

„Čez Kamnik pojdem, kakor na božjo pot k Svetemu Primožu, da me kdo sumil ne bo.“

Dvignila se je okrepečana in pomirjena. Želja po jedi in pijači jo je obšla živeje. Previdno je hodila po nenaseljenih potih proti Kamniku. Misel, da je otrok pri ljudeh in da ga župnik ne bo zapustil, jo je vse bolj krepila, da ni že skoraj čutila več niti sence one žalosti, ki jo je bila prevzela ponoči. V topi lahkomišelnosti svoje mlade krvi, ki jo je bilo spridilo lagotno življenje v gosposkih službah, je okrevala prečudno hitro. Skoraj bi se bila smejala.

Proti večeru je prišla v Kamnik. Stopila je v krčmo. Imela je denar, ki ga ji je bila dala teta v Ljubljani na pot, ko jo je vrgel na cesto njen mož, ljubljanski birič. Gostilničarka ji je postregla, prisedla in spraševala.

„Na božjo pot?“

„Na božjo pot k Svetemu Primožu, zdravja prosit možu, ki boleha že leto in dan.“

„Joj ti meni, ali je še mlad?“

„Star je. Petdeset let ima.“

(Se bo nadaljevalo)

Argentina:

Dužnopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Brazilija:

Marija Mestnik,
C. Postal 7058,
Sao Paulo,
Brasil

U. S. A.:

Rev. Julij Slapšak,
1547 East 80th Street,
Cleveland, Ohio

Kanada:

Ivan Marn,
131 A Treeview Drive
Toronto 14
Ontario

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:

Zora Pličanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia

Avstrija:

Naročnino pošljajte
Mohorjevi družbi
v Celovec.

Celoletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanjo
meji (razen Urugwaya)
500 pesov.

za ZDA in Kanado

5 dolarjev;

za Avstrijo 95 šillingov;

za Italijo 2.000 lir;

drugod

protivrednost dolarja.

Med nami je trideseti letnik	1
Naloge Cerkve ob vesoljnem zboru	2
Deset komisij na vesoljnem zboru	6
Kako poteka koncil?	8
Ura s kukavico	11
Tesarjev sin	12
Slovenski božični običaji	16
Glas iz Rima	22
Studenci žive vode	24
Zakaj je izbral Gospod kruh in vino	
za oltarno skrivnost?	29
Kako je z narodno mešanimi zakoni	31
Misli o molitvi	31
Budilka, ki se je sama naredila	32
Quo vadis	35
Za kaj bomo molili v tem mesecu	39
Staro in novo	40
Primorske vesti	44
Kaj je novega v Sloveniji?	45
Slovinci v Venezueli	48
Problem manj razvitih narodov.	52
Med nami v Argentini	55
Cerkveno leto	57
Odisej iz Komende	60

LETO XXX.

Št. 1

JANUAR 1963

**duhovno
življenje**
la vida espiritual

slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (A. Orehar), urejmeta pa dr. Br. Rozman in dr. Al. Starc
Editor responsable: Antonio Orehar, Ramón Falcón
4158, Bs. As. Registro de la Prop. Intel. No. 574.991
Tiska Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires

Naslovna stran: lesorez Ivana Bukovca

O božiču zapade sneg v Sloveniji

